

Mladé hlasy

Český výbor pro UNICEF

15. srpna 2008

Obsah

Cíle výzkumu	5
Metodika	5
Struktura souboru.....	6
Hlavní zjištění	7
Shrnutí	11
Detailní analýza	12
1. Jak jsou děti šťastné	12
1.1. Nakolik se děti cítí být šťastné	12
1.2. Frekvence pocitu štěstí	13
1.3. Situace, kdy se děti cítí šťastné	14
1.4. Situace, kdy se děti cítí být nešťastné.....	15
1.5. Jaké situace dělají dětem největší starosti.....	16
1.6. Srovnání situace v České republice dnes a před 10 lety.....	17
2. Jak se děti cítí ve škole.....	18
2.1. Proč děti chodí do školy	18
2.2. Kvalita vztahu s učiteli, spolužáky a spolužačkami	19
2.3. Obtížnost mluvit s učiteli o problémech a potřebách.....	20
2.4. Co by dítě řeklo učitelům a rodičům o své škole	21
2.5. Dětská práce.....	23
3. Jak jsou děti integrovány v současné společnosti	24
3.1. Členství dětí v klubech, skupinách a sdruženích	24
3.2. O čem děti hlavně mluví s přáteli, s kamarády.....	25
3.3. Obdivovaná osobnost	26
3.4. Komu děti důvěřují	27
3.5. Vztahy mezi kamarády a známými.....	28
3.6. Přijímání přátel dětí rodinou a okolím.....	29
3.7. Chování společnosti k vybraným skupinám dětí	30
3.8. Nespravedlivé chování vůči respondentovi	31
4. Zkušenost s návykovými a škodlivými látkami	32
4.1. Zkušenost vrstevníků dětí se škodlivými nebo zakázanými látkami.....	32
4.2. Návyk vrstevníků dětí na škodlivé nebo zakázané látky	33
5. Co děti očekávají od politiky	34
5.1. Vliv dětí na rozhodování vlády a místních orgánů.....	34
5.2. Rozhodnutí, na kterých by se děti rády podílely.....	35
5.3. Účinnost hlasování ve volbách jako možnosti zlepšit situaci v zemi	37
5.4. Co děti chtějí, aby pro ně vláda udělala	38
6. Jak děti hodnotí situaci ve svých rodinách	39
6.1. Kvalita vztahu s rodiči	39
6.2. Důvody dobrého vztahu s rodiči.....	40
6.3. Co by děti ve svých rodinách změnily	41
6.4. Respektování názorů dítěte při rozhodování v rodině	42

6.5.	Rozhodování v rodině, na kterých by se děti chtěly více podílet.....	43
7.	Možnosti sledování televize	44
7.1.	Vlastnictví televize.....	44
7.2.	Možnost sledovat televizi	45
7.3.	Jak rodiče kontrolují sledované programy.....	46
8.	Chování v rodině	47
8.1.	Násilné nebo agresivní chování v rodině	47
8.2.	Jak časté jsou hádky nebo bití	48
8.3.	Řešení problémů.....	49
8.4.	Reakce rodičů, když se dětem něco povede.....	50
8.5.	Reakce rodičů, když se dětem něco nepovede.....	51
8.6.	Reakce na nespravedlivost rodičů	52
8.7.	Nejdůležitější hodnoty předávané v rodině	53
9.	Bezpečnost	54
9.1.	Jak bezpečně se děti cítí.....	54
	Proč se děti necítí bezpečně.....	55
9.2.	Znalost oběti trestného činu	56
9.3.	Děti jako oběti trestných činů	57
10.	Informovanost, práva dětí.....	58
10.1.	Úroveň informovanosti	58
10.2.	Znalost dětských práv.....	59
10.3.	Respektování práv v České republice	60
11.	Jak vidí děti svou budoucnost	61
11.1.	Čím by děti chtěly být.....	61
11.2.	Očekávání budoucnosti ve srovnání s životem rodičů.....	62
11.3.	Očekávání budoucího vývoje v zemi	63
11.4.	Důvody pro pozitivní očekávání.....	64
11.5.	Důvody pro negativní očekávání	65
11.6.	Jaká by měla Česká republika být.....	66
11.7.	Záměr nadále žít v ČR nebo úmysl přestěhovat se jinam	67

Cíle výzkumu

- Hlavním cílem výzkumu „Mladé hlasy“ bylo identifikovat potřeby, tužby a přání dětí a mládeže v ČR ve věku 9 - 17 let, taktéž podpořit jejich participací a umožnit vyjádřit názor na svět okolo sebe.
- V rámci výzkumu byl dotazován reprezentativní vzorek 417 dětí a mladých lidí.
- Výzkum proběhl ve spolupráci Českého výboru pro UNICEF, Factum Invenio a společnosti T - Mobile.
- Provedený výzkum navazuje na průzkum „Mladé hlasy“, který Dětský fond UNICEF realizoval v roce 2001.

Metodika

Společnost Factum Invenio ve spolupráci s Českým výborem pro UNICEF provedla průzkum mezi dětmi a mladými lidmi ve věku 9 až 17 let v České republice. Dotazování proběhlo formou osobních rozhovorů a prováděli jej vyškolení dobrovolníci UNICEF.

Dotazování se uskutečnilo ve dnech 27.4.-27.6. 2008. Respondenti byli vybíráni kvótní metodou podle pohlaví a věku dítěte, vzdělání hlavy rodiny a velikosti místa bydliště a regionu.

Pro zpracování dat, získaných z vyplněných, zkontrolovaných a nakódovaných dotazníků, byl použit statistický software SPSS. Prostřednictvím statistické analýzy byly získány tabulky třídění 1. stupně a tabulky třídění 2. stupně podle identifikačních proměnných (pohlaví, věk, nejvyšší vzdělání rodičů, velikost místa bydliště, navštěvovaná škola, počet členů v domácnosti a jejich struktura, ekonomická situace rodiny). Data byla tříděna rovněž podle toho, jak se děti cítí a jak často se cítí šťastné.

V rámci studie jsou komentovány statisticky významné rozdíly na 95% hladině významnosti.

Metodika zpracování výzkumu odpovídá standardům sdružení SIMAR a ESOMAR.

Struktura souboru

		Počet	V %
Celkem		417	100 %
Věk	9-13 let	209	50 %
	14-17 let	208	50 %
Pohlaví	Chlapec	209	50 %
	Dívka	208	50 %
Nejvyšší vzdělání rodičů (má alespoň jeden z rodičů)	ZŠ	143	34 %
	SŠ	194	47 %
	VŠ	55	13 %
	Neví/ nehodí se, nemá	25	6 %
Velikost místa bydliště	Obec pod 20.000 obyvatel	214	51 %
	Obec nad 20.000 obyvatel	203	49 %
Navštěvovaná škola	Základní	294	70 %
	Učňovský obor, střední škola bez maturity	13	3 %
	Gymnázium	71	17 %
	Střední odborná, průmyslová škola s maturitou, lyceum	39	9 %
Žije s	S oběma rodiči	262	63 %
	Jen s otcem	42	10 %
	Jen s matkou	109	26 %
	Nemá rodiče	3	1 %
Počet členů v domácnosti	2	16	4 %
	3	75	18 %
	4	207	50 %
	5 a více	119	29 %
Počet osob mladších 18 let	1	142	34 %
	2	212	51 %
	3 a více	64	15 %
Ekonomická situace rodiny	Příjmově silnější domácnost	59	14 %
	Příjmově průměrná domácnost	312	75 %
	Příjmově slabší domácnost	30	7 %
	Neumí posoudit, neodpověděl/a	17	4 %
Oblast	Praha	31	7 %
	Čechy (bez Prahy)	220	53 %
	Morava	166	40 %

Hlavní zjištění

Jak jsou děti šťastné

- Většina dětí se cítí být ve svém životě šťastná (63 %). Více než polovina uvádí, že se cítí být šťastná „skoro pořád“ (58 %).
- Děti se cítí být nejvíce šťastné, když mají úspěch a daří se jim (47 %) a když jsou s kamarády a přáteli (45 %). Velmi častým důvodem štěstí je také pohoda v rodině a volný čas (shodně 41 %).
- Nešťastné se děti cítí být hlavně kvůli problémům ve škole, nebo když se jim něco nedaří (shodně 41 %).
- Největším zdrojem starostí českých dětí jsou problémy v rodině (60 %).
- Většina dětí se domnívá, že život v ČR je nyní lepší než před deseti lety (57 %). O tom, že je horší, je přesvědčena zhruba pětina z nich (22 %).

Jak se děti cítí ve škole

- Většina českých dětí říká, že chodí do školy proto, aby byly vzdělané (68 %). Téměř polovina uvádí jako důvod potřebu získat nějakou kvalifikaci (47 %).
- Naprostá většina dětí má se svými spolužáky a spolužačkami dobré nebo dokonce velmi dobré vztahy (83 %, resp. 84 %). Také vztahy s učiteli považuje většina z nich za dobré nebo velmi dobré (76 %).
- Zhruba třetina dětí nemá problém mluvit se svými pedagogy o svých problémech či potřebách (32 %) a polovina si myslí, že taková komunikace je někdy lehká a někdy těžká (51 %).
- Pokud by děti měly svým rodičům či učitelům říci, co si opravdu myslí o škole, nejčastěji by se vyjádřily pochvalně (40 %).

Jak jsou děti integrované v současné společnosti

- Více než polovina dětí je členem nějaké organizované skupiny (61 %); nejčastěji se jedná o sportovní klub (35 %).
- Naprostá většina dětí důvěřuje svým rodičům, o něco více matkám než otcům (97 %, resp. 87 %). Důvěře většiny z nich se těší také lékaři a učitelé (90 %, resp. 75 %). Směrem k vládě a církvi převažuje spíše nedůvěra (55 %, resp. 40 %).

- Pokud jde o vztahy s okolím, děti se nejčastěji domnívají, že v rámci jejich party panuje vzájemný respekt a vřelost. Vztahy vůči jiným skupinám dětí jsou charakterizovány respektem a soutěživostí.
- Naprostá většina dětí je přesvědčena, že jejich kamarádi a přátelé jsou rodinou, školou nebo okolím akceptováni. Tento pocit je nejsilnější ve vztahu k rodině – o tom, že rodina akceptuje všechny nebo většinu jejich kamarádů, je přesvědčeno 94 % z nich.
- Více než polovina dětí si myslí, že přístup k postiženým dětem v ČR je spravedlivý (56 %). Jako nejvíce nespravedlivé je vnímáno chování k dětem jiných národností či etnik (nespravedlivý přístup – 57 %).
- S nespravedlivým přístupem ke své osobě se již setkala více než polovina dětí (55 %).

Zkušenost dětí se škodlivými nebo zakázanými látkami

- Většina dětí uvedla, že jejich kamarádi či známí již vyzkoušeli cigarety (78 %) a 61 % z nich zná někoho ze svých vrstevníků, kdo pravidelně kouří.
- Zhruba dvě třetiny dětí uvedly, že jejich kamarádi zkusili alkohol (67 %) a 22 % dětí má kamarády nebo známé s návykem na alkohol.
- Zkušenosti s drogami jsou mnohem menší - třetina dětí má vrstevníky, kteří zkusili drogy, 13 % uvedlo, že mají kamarády nebo známé s návykem na drogy.

Co děti očekávají od politiky

- Dvě třetiny českých dětí si myslí, že jejich názory jsou nedostatečně nebo vůbec brány do úvahy, když vláda nebo místní orgány rozhodují o věcech, které se týkají dětí (66 %).
- Pokud by děti měly možnost, podílely by se rády hlavně na rozhodování týkajícím se nabídky aktivit pro volný čas (22 %) a školství (19 %).
- Více než polovina dětí si myslí, že hlasování ve volbách je dobrý nebo velmi dobrý nástroj, jak zlepšit situaci v České republice (55 %); opačný názor zastává 11 % z nich.
- K oblastem, ve kterých by se vláda měla podle názoru dětí v jejich prospěch více angažovat, patří hlavně školství (31 %) a volný čas (25 %).

Jak děti hodnotí situaci ve svých rodinách

- Děti mají v naprosté většině případů se svými rodiči dobrý nebo dokonce velmi dobrý vztah (dobrý nebo velmi dobrý vztah k matce – 94 %; k otci 82 %). Nejčastějším důvodem dobrého vztahu je dobrá komunikace a citové vazby.
- Téměř třetina dětí by nechtěla ve svých rodinách nic měnit (30 %).
- Zhruba polovina dětí má pocit, že jejich názor je respektován, když se v rodině činí rozhodnutí v záležitostech, které se jich týkají (52 %). Další dvě pětiny si myslí, že někdy je jejich názor respektován, jindy ne.
- Více než čtvrtina dětí by se ráda více podílela na rozhodování týkajícím se volného času, dovolené apod. (27 %).

Sledování televize

- Téměř polovina dětí má vlastní televizi (45 %).
- Většina dětí se může během víkendů dívat na televizi, jak dlouho chce (61 %); tento přístup je nejobvyklejší i ve všední dny (41 %).
- Většina dětí uvádí, že rodiče jim výběr programů nijak neomezují (59 %).

Chování v rodině

- Téměř dvě třetiny dětí uvedly, že se v jejich rodině někdy vyskytuje násilné nebo agresivní chování v podobě křiku a hádek (63 %).
- Pokud jde o fyzické násilí, setkalo se s ním ve své rodině 13 % dětí.
- Za dobré řešení problémů považuje naprostá většina dětí vzájemnou domluvu (vždy 40 %; většinou 46 %). Křik a bití podle většiny dětí problémy neřeší.
- Když se dítěti něco povede, je odměněno něhou, blahopřáním (49 %). Pokud se mu něco nepovede, projevují rodiče nejčastěji pochopení, tj. mluví s dítětem a radí mu (35 %).
- Když je dítě nespravedlivě obviněno, většinou má možnost věc vysvětlit (51 %).
- Za nejdůležitější hodnoty předávané v rodině považují děti morální vlastnosti (48 %), odpovědnost, vztah k práci a vzdělání (35 %) a respekt a toleranci (24 %).

Jak bezpečně se děti cítí

- Většina dětí se ve svém okolí cítí bezpečně (79 %), pouze 21 % má pocity nebezpečí.
- Více než třetina dětí uvedla, že má přátele nebo rodinné příslušníky, kteří se stali obětí trestného činu (37 %), nejčastěji krádeže nebo loupeže. Obětí trestného činu se stalo podle vlastního vyjádření 16 % dětí.

Informovanost dětí, znalost práv

- Většina českých dětí si myslí, že ví „hodně“, nebo alespoň „něco“, o počítačích (82 %). Relativně nejméně informací děti mají, podle vlastního mínění, o dětských právech („hodně“ znalostí nebo alespoň „něco“ – 54 %).
- Co se týká znalosti dětských práv, děti nejčastěji jmenovaly právo na svobodu vyjadřování (32 %) a právo na vzdělání (28 %). Žádné z těchto práv nedokázalo uvést 37 % dětí.
- Většina dětí si myslí, že jejich práva jsou v ČR respektována. Za nejvíce respektované je považováno právo na vzdělání (96 %), za nejméně respektované právo na svobodu vyjadřování a svobodu výběru.

Jak vidí děti svou budoucnost

- Očekávání dětí od života jsou pozitivní, většina z nich si myslí, že jejich život bude lepší nebo dokonce mnohem lepší než život jejich rodičů (59 %).
- Pokud jde o vývoj v naší zemi, převažuje mezi dětmi názor, že ČR bude v budoucnosti lepším místem pro život než nyní (42 %). Horší situaci očekává 27 % z nich.
- Pozitivní očekávání zdůvodňují děti nejčastěji budoucí lepší ekonomickou situací (33 %). Ti, kteří se na budoucnost dívají pesimisticky, argumentují nejčastěji špatným životním prostředím (41 %).
- Při popisu ideálního stavu naší země děti nejčastěji uváděly, že by chtěly ČR bez kriminality (30 %) a s lepším životním prostředím (25 %).
- Většina dětí by ráda žila v České republice (72 %), ale 22 % uvedlo, že by radši žilo jinde, hlavně v západní Evropě a Severní Americe.

Shrnutí

Z výzkumu vyplynulo, že většina českých dětí se cítí být šťastná, přičemž pocit štěstí je většinou vázán na vztahy s blízkými lidmi a fakt, že se dítěti daří.

Většina dětí se ve svém prostředí cítí bezpečně, zkušenosti s trestnými činy ve svém okolí má jen méně z nich.

Většina dětí má dobré vztahy se svými rodiči a důvěřuje jim. Za hlavní hodnoty předávané v rodině považují děti morální vlastnosti, odpovědnost a toleranci. Mnohé děti jsou ve svých rodinách konfrontovány s hádkami a křikem, s fyzickým násilím se však setkalo jen málo z nich. Při řešení konfliktů děti jednoznačně preferují vzájemnou domluvu.

Školu hodnotí děti převážně pozitivně a svým učitelům většinou důvěřují. Kromě rodičů a učitelů se velké důvěře dětí těší hlavně lékaři. Děti však málo důvěřují vládě a církvi, což je pravděpodobně odraz postojů rodičů.

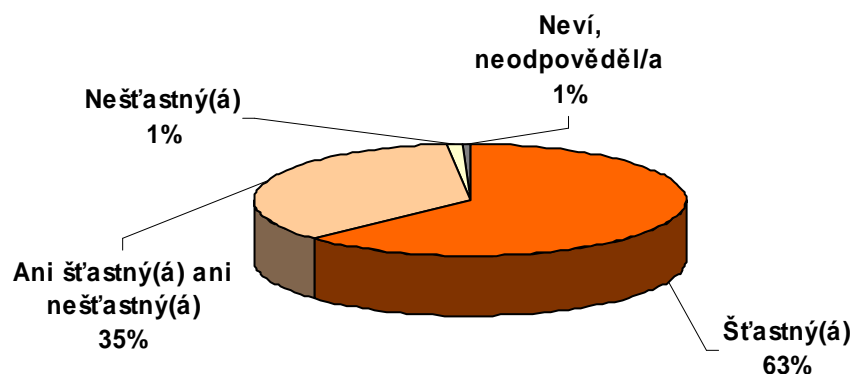
Mezi dětmi převažuje názor, že jejich názory jsou při rozhodování vlády a jiných institucí brány nedostatečně v úvahu. O participaci by však měly zájem, hlavně pokud jde o rozhodování týkající se školství a aktivit volného času. Jejich povědomí o dětských právech není příliš vysoké.

Očekávání dětí do budoucnosti jsou převážně pozitivní, děti většinou předpokládají, že jejich život bude lepší než život jejich rodičů a myslí si, že v budoucnu se v naší zemi bude žít lépe než nyní.

Detailní analýza

1. Jak jsou děti šťastné

1.1. Nakolik se děti cítí být šťastné

N = 417

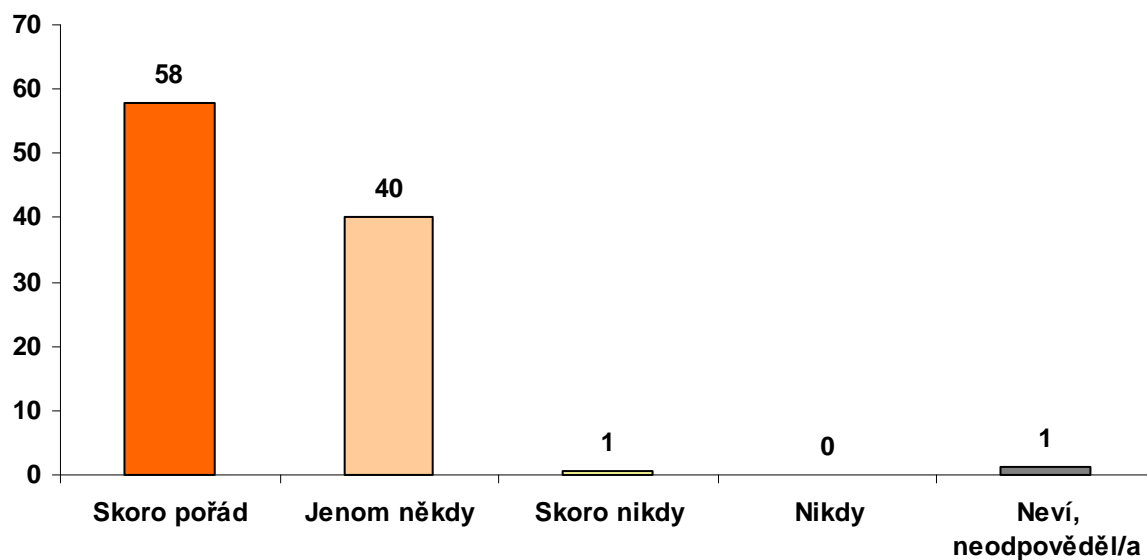
Pojďme si povídat o životě. Řekla bys, že nejvíce se cítíš.....

UKAŽTE KARTU A PŘEČTĚTE. POUZE JEDNA ODPOVĚĎ.

Většina dětí se cítí být ve svém životě šťastná (63 %). Nešťastné je jen 1 % dětí.

Děti, jejichž rodiče mají pouze základní vzdělání, méně často uvádí, že jsou šťastné (54 %). Obdobně jsou na tom děti žijící pouze s matkou (52 %).

1.2. Frekvence pocitu štěstí

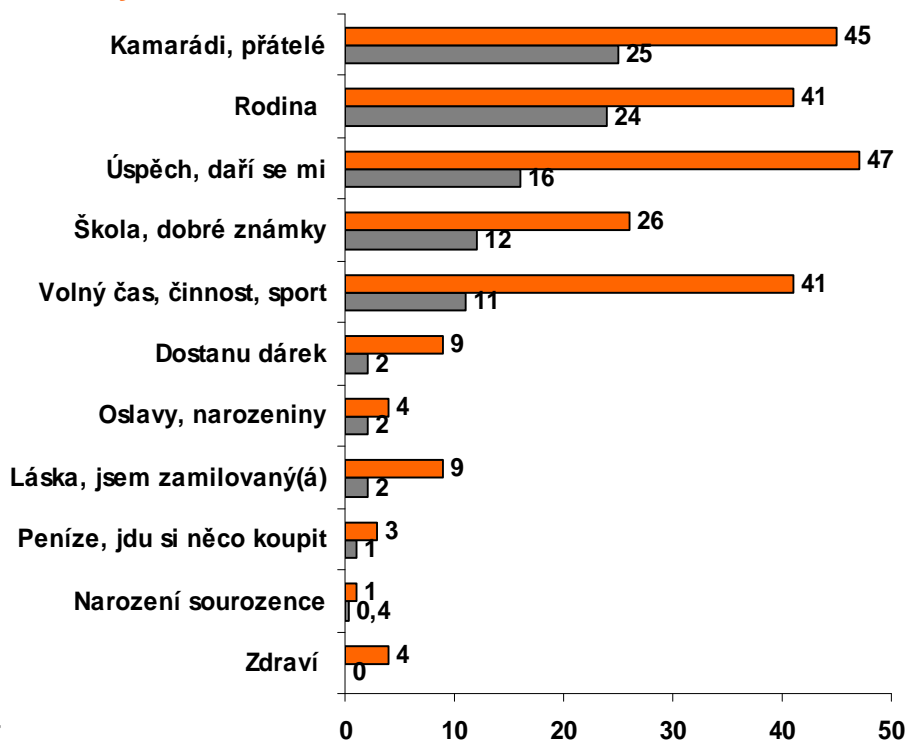
N = 417

A šťastný se cítíš.....

UKAŽTE KARTU A PŘEČTĚTE. POUZE JEDNA ODPOVĚĎ.

Více než polovina dětí se cítí „skoro pořád“ šťastná (58 %) a dalších 40 % „jenom někdy“.

1.3. Situace, kdy se děti cítí šťastné

N = 417

Můžeš popsat situaci, kdy se cítíš šťastný (á)?

■ První zmíněná ■ Celkem zmíněno

NEČTĚTE - ZAZNAMENEJTE SPONTÁNNÍ ODPOVĚĎ.

ZAZNAMENEJTE PRVNÍ ODPOVĚĎ ODDĚLENĚ.

Situace, kdy se děti cítí šťastné – detail grafu

Kamarádi, přátelé	Jsem s kamarády, je legrace
Rodina	Jsem s rodinou, návštěva příbuzných, rodina v pořádku, jsme šťastní, spokojení, doma, bez problémů, je klid
Úspěch, daří se mi	Mám úspěch, daří se mi, vše mi vychází, baví mě, těší
Škola, dobré známky	Jsem ve škole, mám dobré známky, vysvědčení, daří se mi ve škole, učitel mě chválí
Volný čas, činnost, sport	Při nějaké činnosti, sport, plavání, gymnastika, jezdím na koni, na kole, jdu se psem, na výletě, někam jedu, na dovolené, v přírodě, ...
Dostanu dárek	Dostanu dárek, něco hezkého
Oslavy, narozeniny	Oslavy, svátky, vánoce, narozeniny
Láska, jsem zamilovaný(á)	S někým chodím, jsem zamilovaný, mám přítele
Peníze, jdu si něco koupit	Mám peníze, jdu si něco koupit sám nebo s rodiči
Narození sourozence	Narodil se mi bratr, sestra
Zdraví	Jsem zdravý, rodina je zdravá, uzdravil jsem se

Pro pocit štěstí jsou důležité především úspěch a kamarádi. Dále také rodina, trávení volného času a škola. Situaci, kdy se cítí být šťastné, nedokázala uvést 3 % dětí.

Pro mladé lidi ve věku 14-17 let jsou velmi často důležití kamarádi a přátelé (57 %).

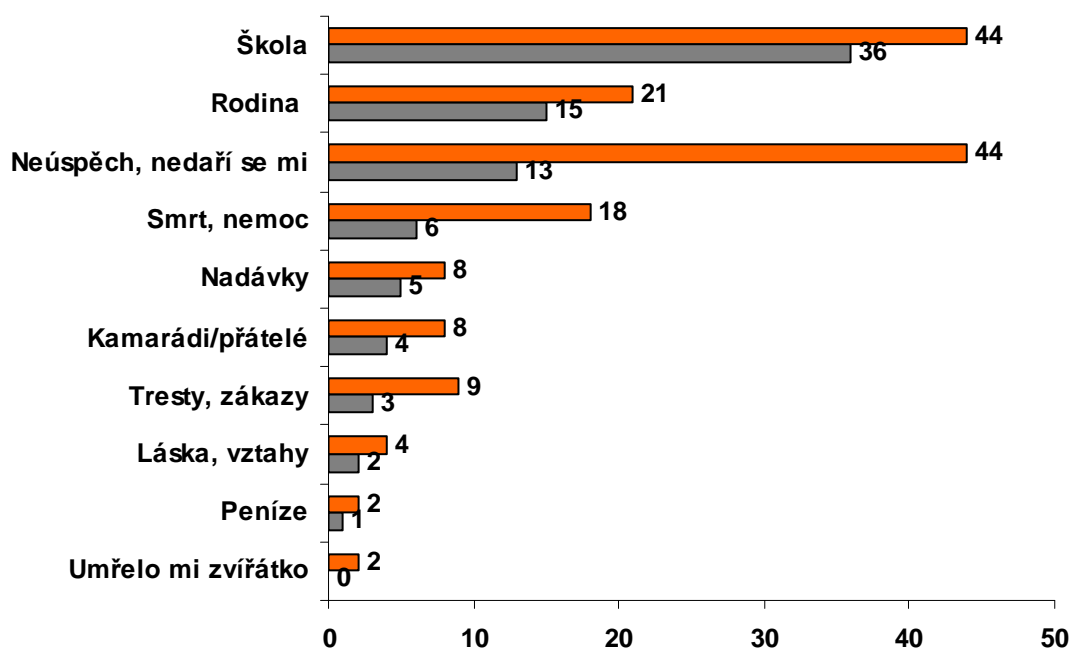
Uvedeny byly i odpovědi:

„Když nemusím hrát na klavír“.

„Když se naší kočce narodila koťata.“

„Když mám dobrý vztah s bohem“.

1.4. Situace, kdy se děti cítí být nešťastné

N = 417

A kdy se cítíš nešťastný?

NEČTĚTE - SPONTÁNNÍ ODPOVĚĎ.

ZAZNAMENEJTE PRVNÍ ODPOVĚĎ ODDĚLENĚ.

ÚDAJE V %.

■ Zmíněno jako první ■ Zmíněno celkem

Situace, kdy se děti cítí být nešťastné - detail grafu

Škola	Špatné známky, vysvědčení, musím se učit, domácí úkoly, nejde mi to ve škole, učitel je nespravedlivý
Hádky, problémy v rodině	V rodině se něco přihodí
Neúspěch, nedaří se mi	Něco se stane, nedaří se, nic mi nevychází, neúspěch
Smrt, nemoc	Někdo blízký, známý zemřel, je nemocný, zranil se
Nadávký	Někdo mi nadává, je nespravedlivý
Hádky, problémy s kamarády	Problémy, spory, hádky s kamarády
Tresty, zákazy	Rodiče něco nedovolí, zákaz TV, PC
Láska, vztahy	Rozešli jsme se, zklamání z holky, kluka
Peníze	Nemám peníze, nedostatek peněz
Umřelo mi zvířátko	Umřel mi křeček, pes

Děti se cítí být nešťastné především kvůli problémům a neúspěchům ve škole, a když se jim něco nedaří. Zdrojem životní nepohody jsou pro mnohé z nich také problémy v rodině.

Chlapci (50 %) se častěji než dívky (38 %) cítí nešťastní kvůli škole.

Uvedeny byly i odpovědi:

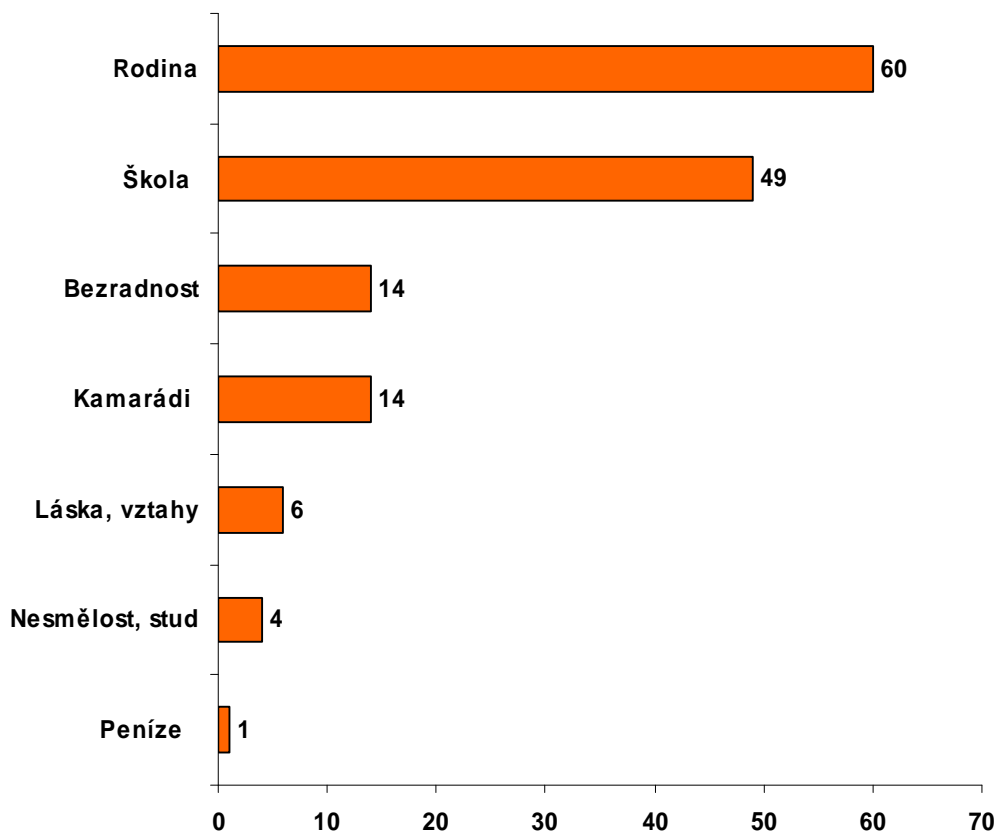
„Když se mi stýská po mamince“.

„Mezi špatnými lidmi“.

„Není dobré jídlo a žádný dárek k narozeninám“.

„Když si druhý den nepamatuji, co jsem dělal včera.“

1.5. Jaké situace dělají dětem největší starosti

N = 417

Jaké situace ti dělají největší starosti?

NEČTĚTE - SPONTÁNNÍ ODPOVĚĎ. MOŽNO VÍCE ODPOVĚDÍ.

ÚDAJE V %.

Situace, které dělají dětem největší starosti – detail grafu

Rodina	V rodině se něco přihodí, nemoc, zranění, rodiče mají problémy, vztahy v širší rodině, alkohol
Škola	Ve škole se nedaří, špatné známky, vysvědčení, příprava do školy, na písemku, zkoušení, přijímačky, musí se učit
Bezradnost	Jsem bezradný, neumím, nevím jak řešit, jak rozhodnout, nezvládám
Kamarádi	Problémy, spory, hádky
Láska, vztahy	Rozešli jsme se, zklamání z kluka, holky
Nesmělost, stud	Vystoupení na veřejnosti, mluvit před více lidmi, seznámit se s cizími lidmi, oslovit neznámého člověka
Peníze	Nedostatek peněz

Pro většinu dětí jsou největším zdrojem starostí nějaké problémy v rodině (60 %). Polovině dětí dělá velké starosti také škola (49 %).

Uvedeny byly i odpovědi:

„Nemám informace o rodině“.

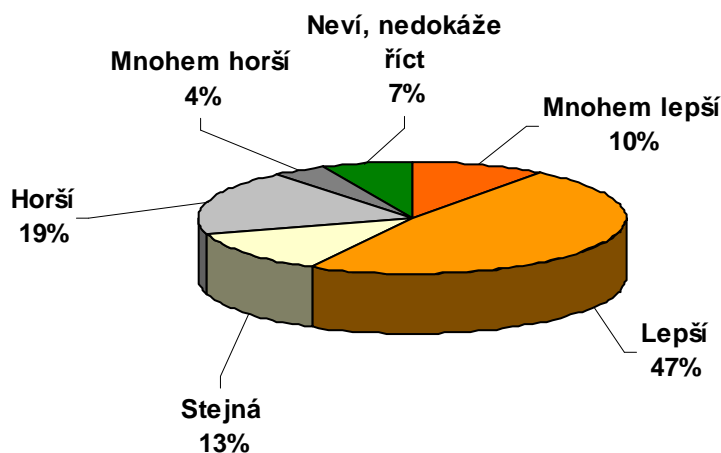
„Když se mi má taťka postarat o zvířátka, bojím se, aby je nezapomněl nakrmit“.

„Když budu stát před soudem, který mě čeká“.

„Nemám hezkou postavu“.

„Budoucí povolání – nejistota.“ (Chlapec, 13 let)

1.6. Srovnání situace v České republice dnes a před 10 lety

N = 417

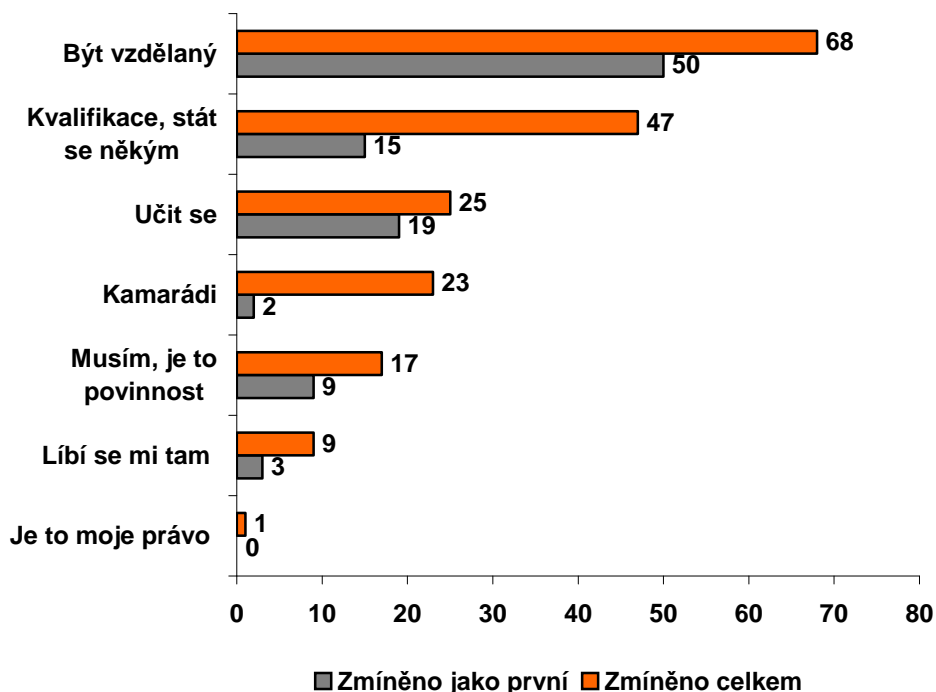
Když se podíváš na situaci v ČR dnes a před 10 lety, podle toho, co víš, nebo jsi slyšel(a), řekl(a) bys, že dnešní situace je...

UKAŽTE KARTU R A PŘEČTĚTE. JEDNA ODPOVĚĎ.

Více než polovina dětí si myslí, že současná situace v naší zemi je „lepší“ nebo dokonce „mnohem lepší“ než před deseti lety (celkem 57 %; „mnohem lepší“ 10 %). Situaci považuje celkově za horší necelá čtvrtina z nich (23 %).

2. Jak se děti cítí ve škole

2.1. Proč děti chodí do školy

N = 417

Pojďme si povídat o tvoji škole. Co je hlavní důvod, proč chodíš do školy? A jaký další. Je ještě nějaký?

NEČTĚTE - SPONTÁNNÍ ODPOVĚĎ.

ZAznamenejte první odpověď odděleně.

ÚDAJE V %.

Většina dětí si myslí, že hlavním důvodem chození do školy je potřeba „být vzdělaný“ (68 %). Druhým nejčastěji uváděným důvodem je potřeba získat kvalifikaci, „stát se někým“ (47 %).

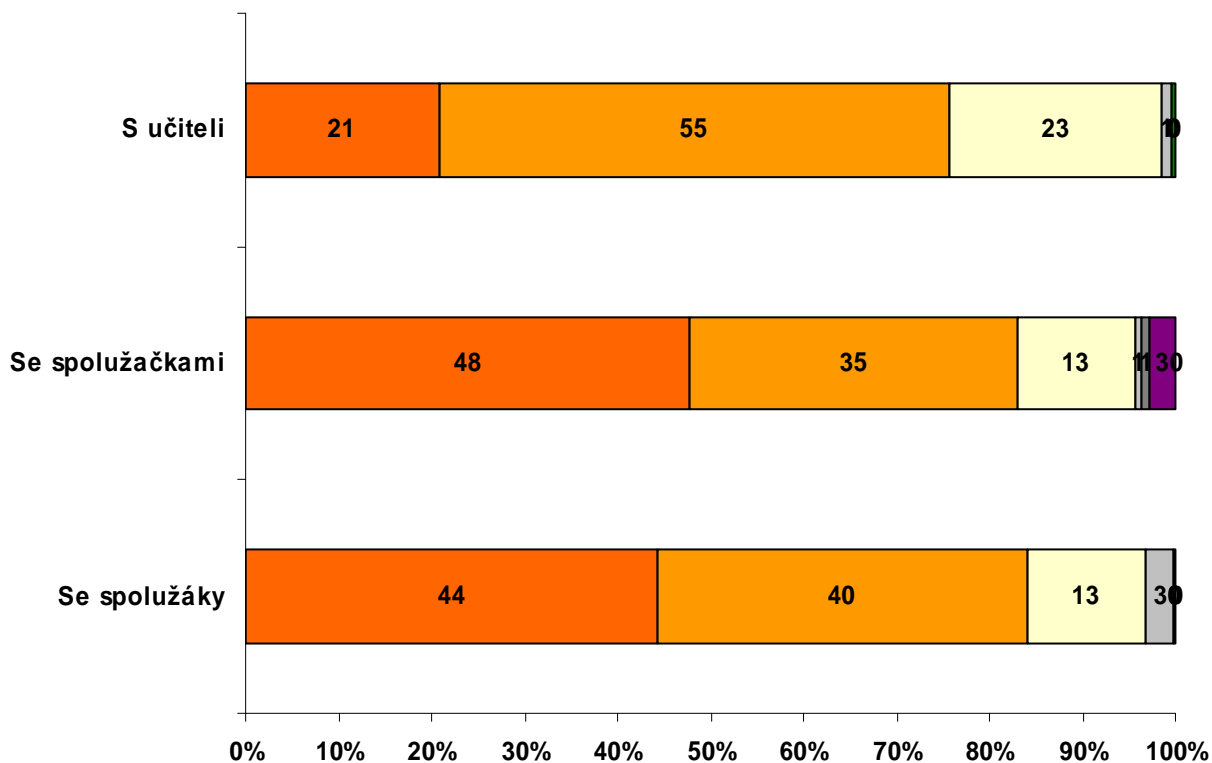
Potřebu získání kvalifikace zdůrazňují především mladí lidé ve věku 14 – 17 let (58 %).

Uvedeny byly i odpovědi:

„Protože to zavedla Marie Terezie“.

„Aby rodiče nešli do vězení, kdybych tam nechodila“.

2.2. Kvalita vztahu s učiteli, spolužáky a spolužačkami

■ Velmi dobrý
 ■ Dobrý
 ■ Průměrný
 ■ Špatný
 ■ Velmi špatný
 ■ Nemá spolužáka
 ■ Neví

N = 417

Jaký je podle tebe tvůj vztah....?

UKAŽTE KARTU D A PŘEČTĚTE.

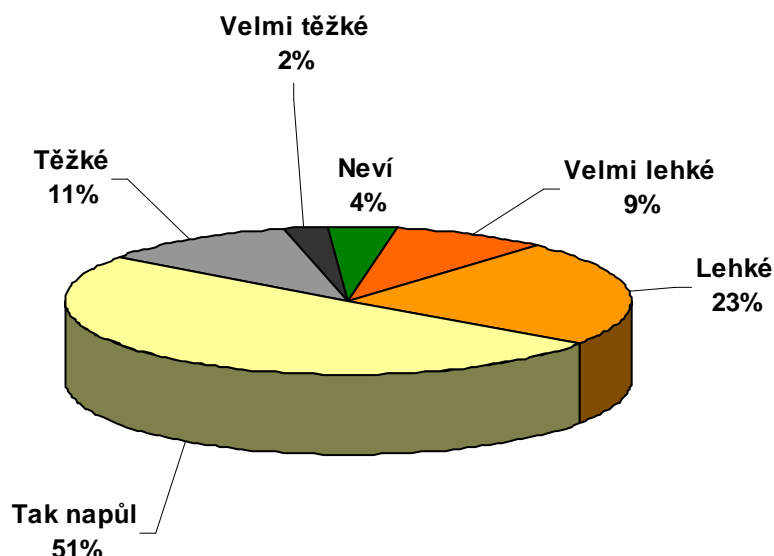
JEDNA ODPOVĚĎ V KAŽDÉM ŘÁDKU.

ÚDAJE V %.

Naprostá většina dětí má se svými spolužáky a spolužačkami celkově dobré vztahy (83 %; 84 %), přičemž v téměř polovině případů se jedná o „velmi dobré“ vztahy (44 %; 48 %). **Pozitivní vztahy převažují i s učiteli** (celkově dobré 76 %; „velmi dobré“ 21 %).

S učiteli mají „velmi dobrý“ vztah častěji dívky (27 %) než chlapci (15 %). Ještě výraznější rozdíl se týká vztahu ke spolužačkám – za „velmi dobrý“ jej označuje 62 % dívek a jen 33 % chlapců. Vztahy ke spolužákům jsou z hlediska pohlaví téměř vyrovnané (chlapci 47 %; dívky 41 %).

2.3. Obtížnost mluvit s učiteli o problémech a potřebách

N = 417

Jak lehké nebo těžké je pro tebe mluvit ve škole s pedagogy o svých problémech a potřebách?

UKAŽTE KARTU E A PŘEČTĚTE. JEDNA ODPOVĚĎ.

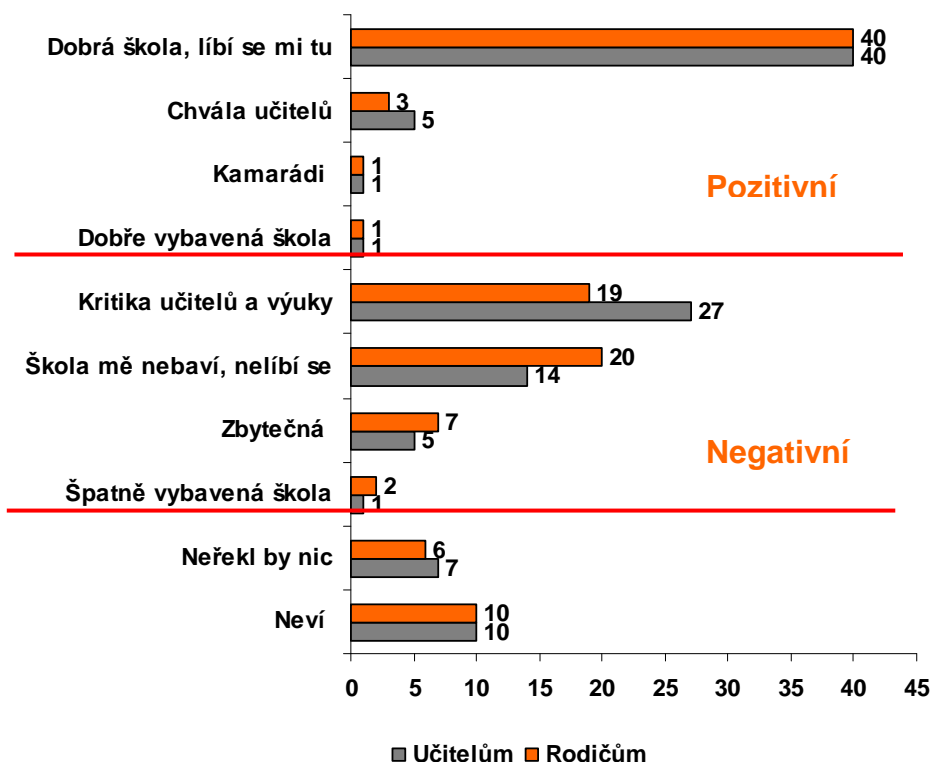
Pro téměř třetinu dětí je lehké nebo dokonce „velmi lehké“ mluvit s pedagogy o svých problémech či potřebách (celkem 32 %; „velmi lehké“ 9 %). Problém s touto komunikací má jen 13 % z nich.

Důvodem snadné komunikace jsou vzájemně dobré vztahy učitelů s žáky a důvěra dětí, že učitelé pomohou, pochopí, poradí.

Děti, které s učiteli nesnadno komunikují, uvádí, že nemají odvahu mluvit, stydí se. V omezené míře se vyskytuje i nedůvěra vůči učitelům.

Uvedena byla i provokativní odpověď:
„Protože mi učitelé nemohou dát facku“.

2.4. Co by dítě řeklo učitelům a rodičům o své škole

N = 417

14a), 14b) Kdybys měl(a) možnost říct učitelům/rodičům (opatrovníkům), co si opravdu myslíš o škole, co bys řekl(a)?

NEČTĚTE - SPONTÁNNÍ ODPOVĚĎ.

ZAZNAMENEJTE PRVNÍ ODPOVĚĎ CO NEJPŘESNĚJI.

ÚDAJE V %.

Názory dětí na školu – detail grafu

Pozitivní hodnocení	
Dobrá škola, líbí se mi tu	Spokojenost se školou, baví mě, je solidní,
Chvála učitelů	Jsou spravedliví, hodní, dobře učí, snaží se
Dobře vybavená škola	Dobré vybavení, zahrada, hřiště
Kamarádi	Mám tu dobré kamarády
Negativní	
Škola mě nebaví, nelíbí se	Je nudná, nerad se učím, nebaví, nelíbí se
Kritika učitelů a výuky	Učí špatně, nadřžují, jsou nespravedliví, vidí jen svůj předmět, moc těžké učení
Špatně vybavená škola	Zlepšit vybavení
Zbytečná	Proč tam musím chodit? Nechci tam chodit

Mezi pozitivními odpověďmi jednoznačně převažuje celkově dobré hodnocení školy (shodně 40 % při komunikaci s rodiči i s učiteli).

Negativní hodnocení, která by děti sdělily svým učitelům, se týkají hlavně způsobu výuky, chování učitelů apod. (27 %).

Sdělení směrem k rodičům by se nejčastěji týkala jak způsobu výuky a chování učitelů (19 %), tak skutečnosti, že dítě škola nebaví (20 %).

Dětem ve věku 9-13 let se častěji ve škole líbí (48 %), mladí lidé ve věku 14-17 let častěji kritizují učitele a výuku (37 %).

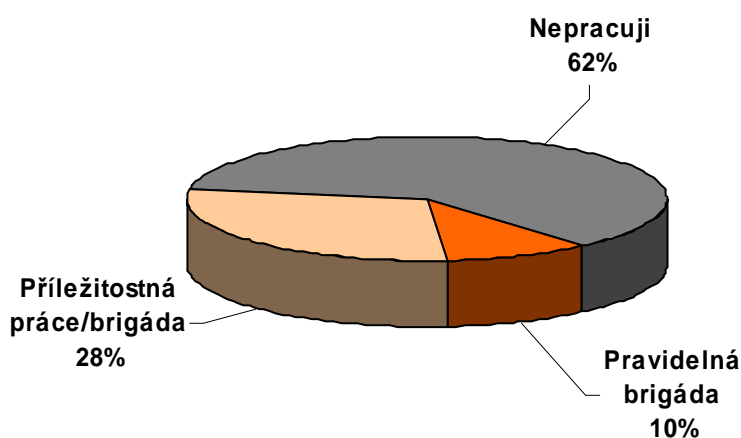
Uvedeny byly i odpovědi:

„Aby byly lavice jen pro jednoho jako v USA“.

„Aby nás učitelé nebrali jako děti“.

„Chtělo by to více snahy z obou stran“.

2.5. Dětská práce

N = 417

Máš nějakou práci, za kterou dostáváš peníze? Nezáleží na druhu práce.

Pokud ano, co to je za práci?

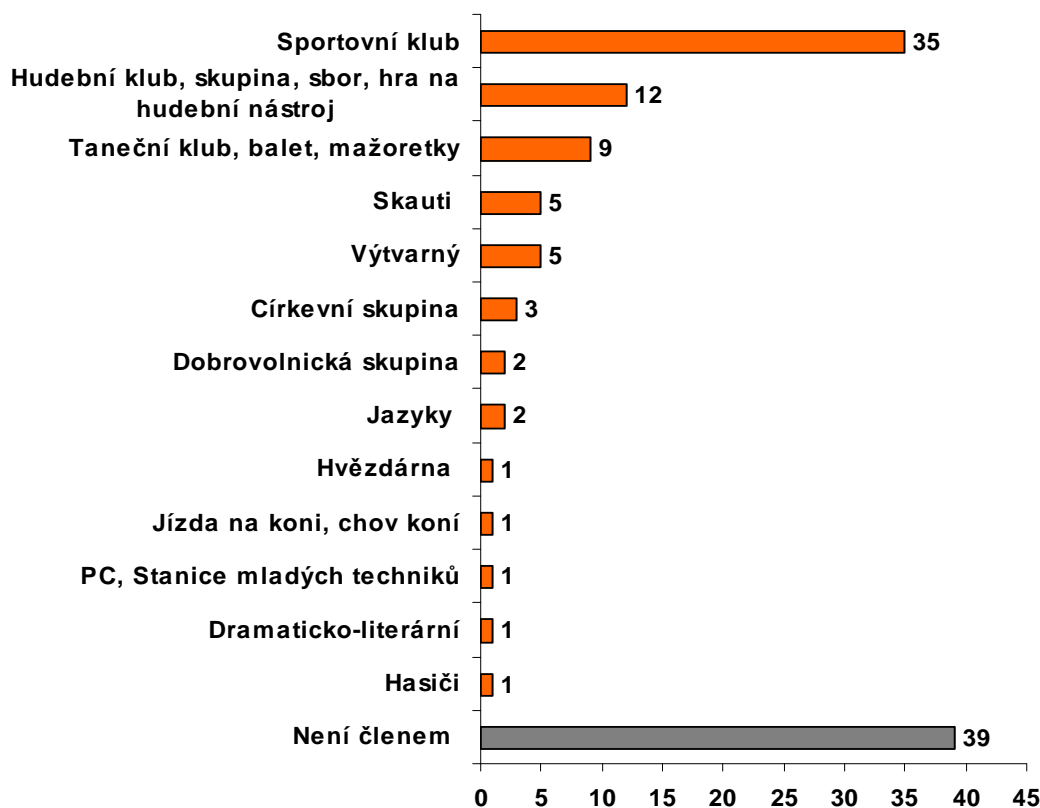
UKAŽTE KARTU C A PŘEČTĚTE. JEDINÁ ODPOVĚĎ.

Více než polovina dětí nemá žádnou, ani příležitostnou placenou práci (62 %). Příležitostnou práci nebo občasnou brigádu má více než čtvrtina z nich (28 %) a na pravidelné brigády chodí každý desátý.

Podíl dětí, které příležitostně pracují, je pochopitelně vyšší mezi mladými lidmi ve věku 14 – 17 let (55 %). Chlapci (44 %) pracují častěji než dívky (32 %).

3. Jak jsou děti integrovány v současné společnosti

3.1. Členství dětí v klubech, skupinách a sdruženích

N = 417

Co je to za skupinu/klub?

NEČTĚTE - SPONTÁNNÍ ODPOVĚĎ. MOŽNO VÍCE ODPOVĚDÍ.

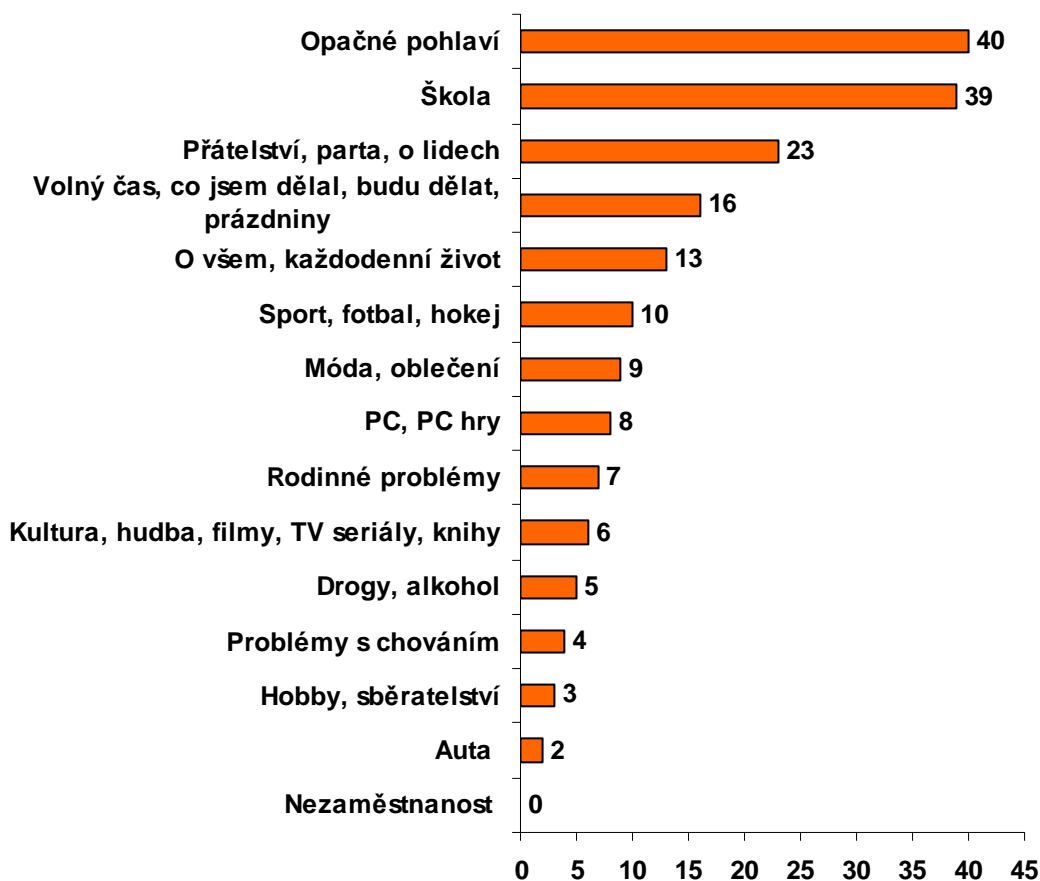
ÚDAJE V %.

Členem nějaké organizace, klubu apod., je 61 % dětí. Nejčastěji se jedná o sportovní klub (35 %). Na dalších místech jsou, s velkým odstupem, různé organizace spojené s hudbou (12 %) a s tancem (9 %).

Ojedinele byly uvedeny: historický šerm, zdravotnický kroužek, eko-kroužek, Liga lesní moudrosti, šachy, čajový kroužek, přírodopisný kroužek.

Děti rodičů se středoškolským a vysokoškolským vzděláním jsou častěji členy nějakého klubu, skupiny (ZŠ 54 %, SŠ 67 %, VŠ 70 %). Chlapci častěji „do něčeho chodí“ (67 %) než dívky (55 %). Chlapci jsou většinou členy sportovního klubu, dívky táhne hudba a tanec.

3.2. O čem děti hlavně mluví s přáteli, s kamarády

N = 417

Jaká jsou hlavní témata/problémy, o kterých mluvíte spolu s kamarády? O čem si povídáte?

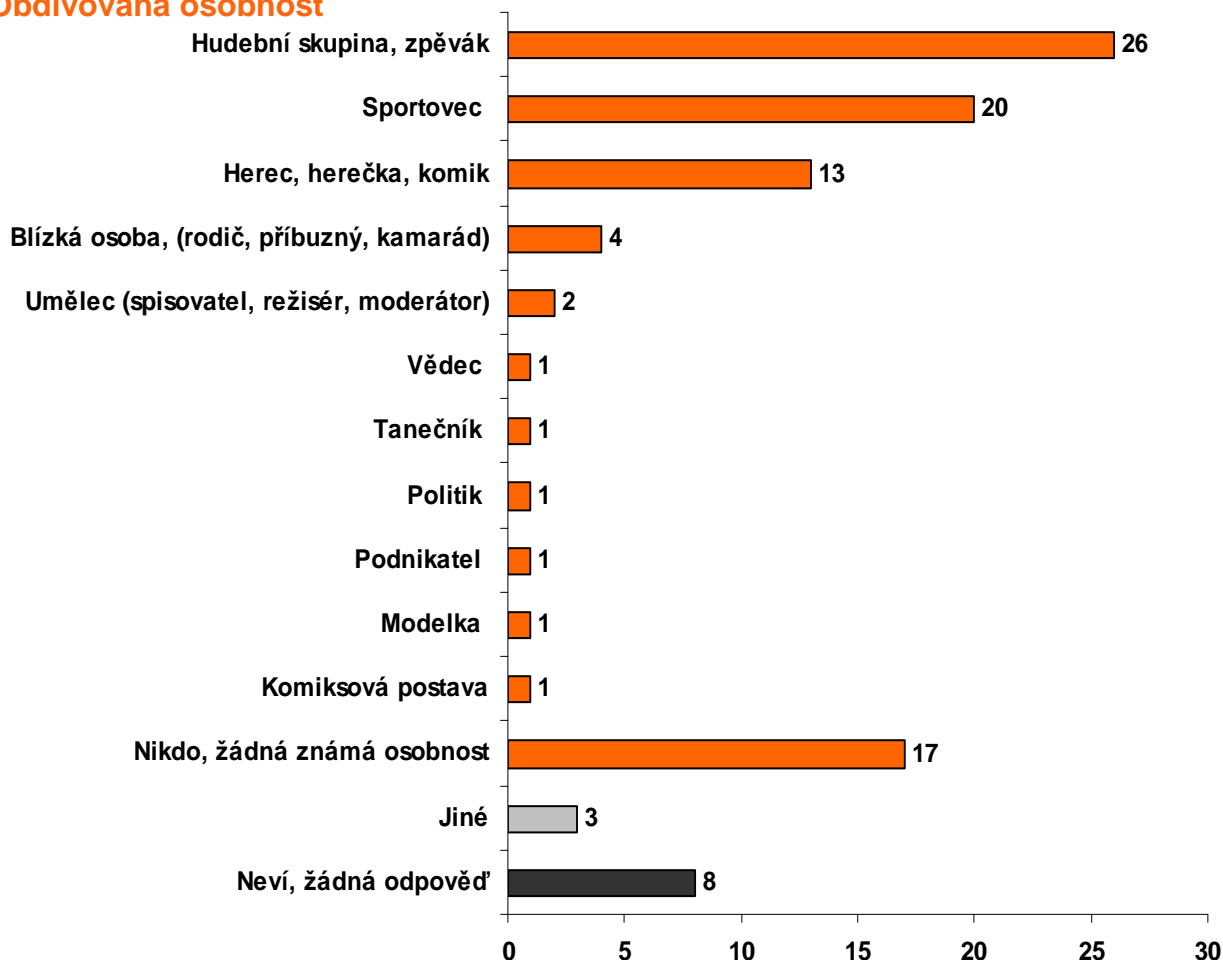
NEČTĚTE - SPONTÁNNÍ ODPOVĚĎ. MOŽNO VÍCE ODPOVĚDÍ.

ÚDAJE V %.

Nejčastějším námětem hovorů dětí je opačné pohlaví (40 %), škola (39 %) a přátelství, parta, lidé obecně (23 %).

Dívky se častěji baví o klucích, chlapci o sportu.

3.3. Obdivovaná osobnost

N = 417

Jakou známou osobnost nejvíce obdivuješ?

NEČTĚTE - SPONTÁNNÍ ODPOVĚĎ. JEDNA ODPOVĚĎ.

NAPIŠTE JMÉNO OSOBY DO RÁMEČKU, PAK JI PŘÍŘAĎTE DO JEDNÉ Z TĚCHTO KATEGORIÍ.

POKUD OSOBU NEZNÁTE, POŽÁDEJTE DÍTĚ O VYSVĚTLENÍ.

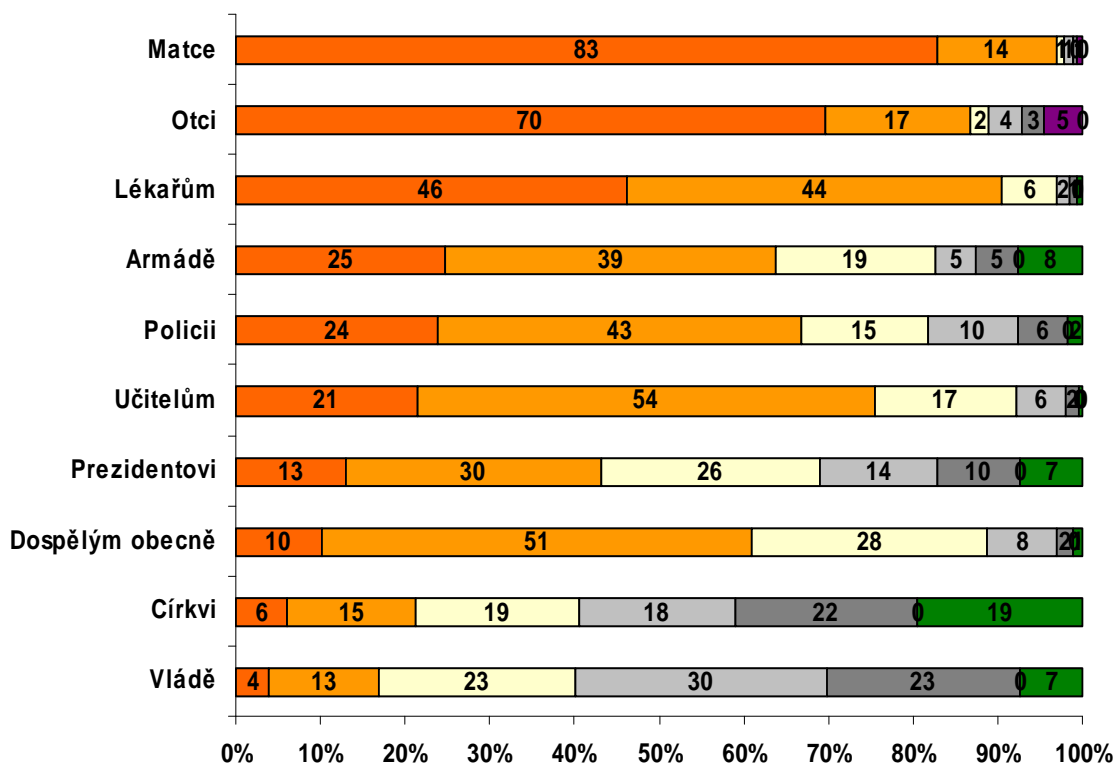
ÚDAJE V %.

Nejvíce dětí uvedlo, že obdivují zpěváky, hudební skupiny (26 %). K obdivovaným osobnostem dále patří sportovci (20 %) a herci (13 %).

Žádnou osobnost nevedlo 22 % mladých lidí a jen 11 % dětí (celý soubor 17 %).

Děti uváděli častěji žijící osobnosti, méně často osobnosti již zesnulé, historické - např: V. Burian, Nohavica, John Lennon, Bill Gates, V. Havel, Leonardo da Vinci, Agáta Christie, R.Šebrle, Petr Čech, J.Jágr, Homer Simpson, W. Churchill, Ježíš, Jan Pavel II., J.R.R.Tolkien, Mr.Bean, T.Burton, N.Winton (zachránce stovek českých dětí za 2.světové války) atd.

3.4. Komu děti důvěřují

■ Ano, úplně ■ Ano, docela ■ Ani tak, ani tak ■ Ne, moc ne ■ Ne, vůbec ne ■ Nemáme vztah ■ Neví

N = 417

Důvěřuješ.....(PŘEČTĚTE PRO KAŽDOU SKUPINU)

UKAŽTE KARTU U A PŘEČTĚTE. JEDNA ODPOVĚĎ V KAŽDÉM ŘÁDKU.

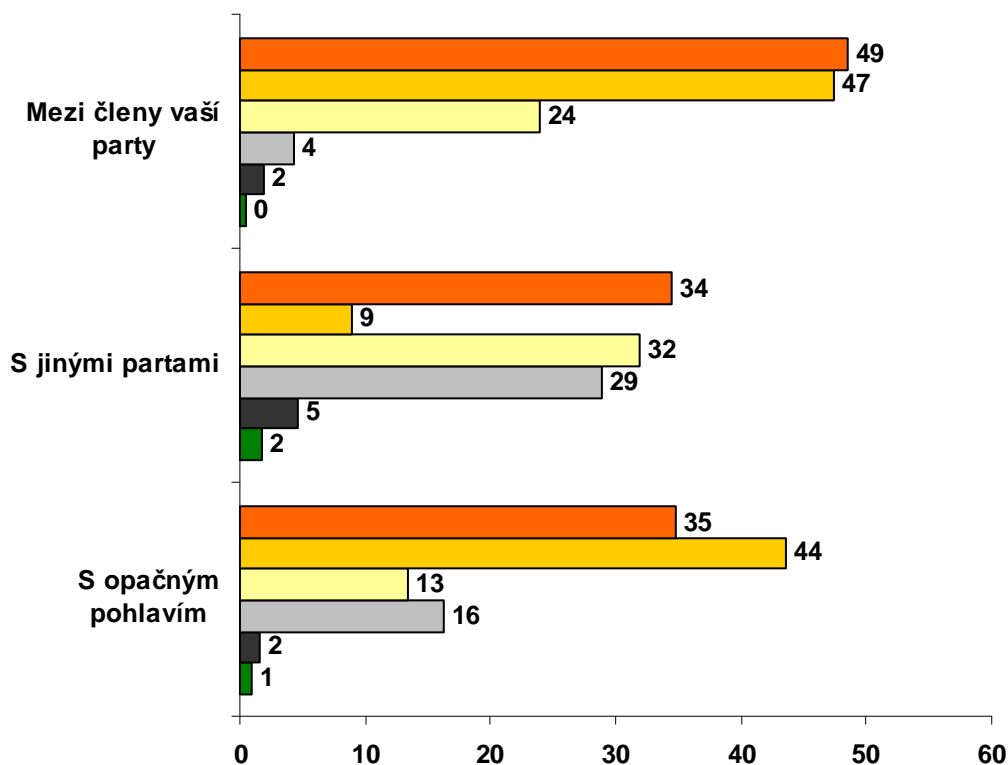
POŽÁDEJTE DÍTĚ, ABY UKÁZALO ODPOVĚĎ.

ÚDAJE V %.

Naprostá většina dětí důvěřuje především svým rodičům, přičemž důvěra k matkám je o něco vyšší než důvěra k otcům (97 %; 87 %). Důvěře naprosté většiny z nich se těší lékaři (90 %) a také učitelé (75 %).

Nedůvěra nad důvěrou převažuje pouze ve vztahu k církvi (nedůvěra 40 %) a zejména k vládě (nedůvěra 55 %).

3.5. Vztahy mezi kamarády a známými

■ Neodpověděl ■ Násilí ■ Žádný vztah ■ Soutěživost ■ Vřelost ■ Vzájemný respekt

N = 417

20a,b,c) Ještě o tvých kamarádech a známých, jaké jsou vztahy.....?

UKAŽTE KARTU G. MOŽNO VÍCE ODPOVĚDÍ V ŘÁDKU. JEN KROUŽKUJTE.

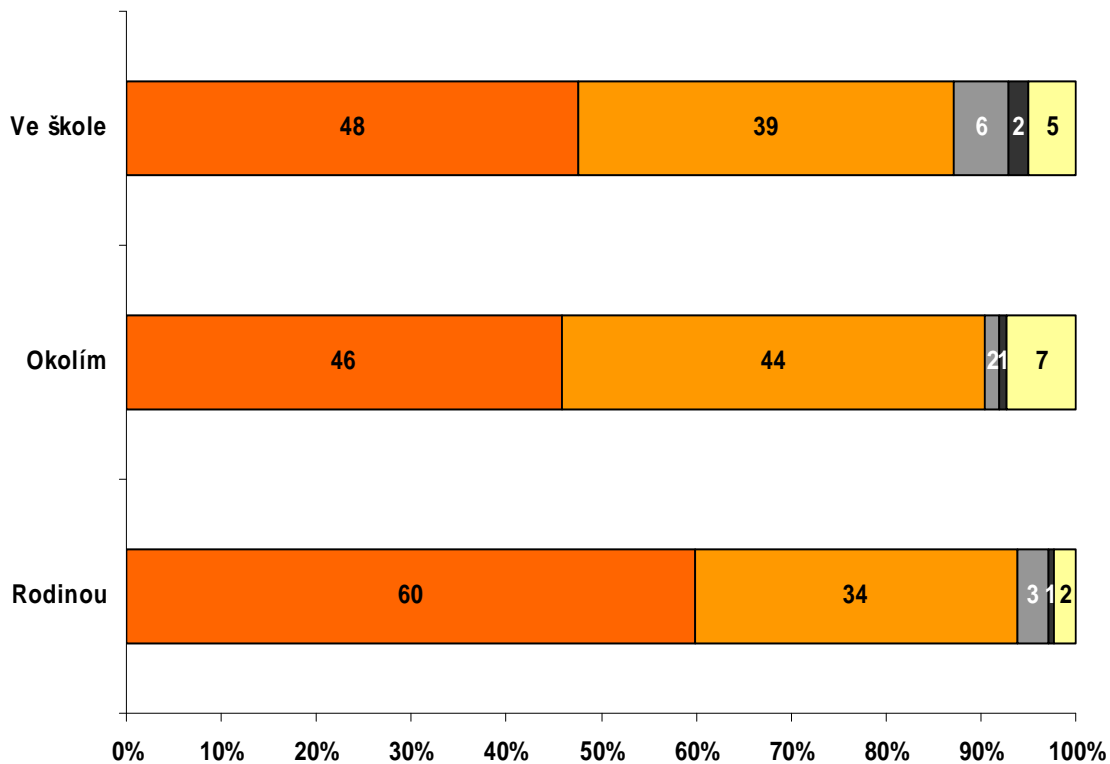
ÚDAJE V %.

Děti si nejčastěji myslí, že mezi členy jejich party panuje vzájemný respekt a vřelost.

Ve vztahu k jiným partám se jedná o respekt a soutěživost.

Ve vztahu k opačnému pohlaví je jako dominantní vnímána vřelost a dále respekt.

3.6. Přijímání přátel dětí rodinou a okolím

- Ano, jsou akceptováni
- Ano, většina je akceptována
- Ne, většina není akceptována
- Ne, nejsou akceptováni
- Neví

N = 417

Jaká máš pocit ohledně přijetí tvých přátel nebo tvojí party....

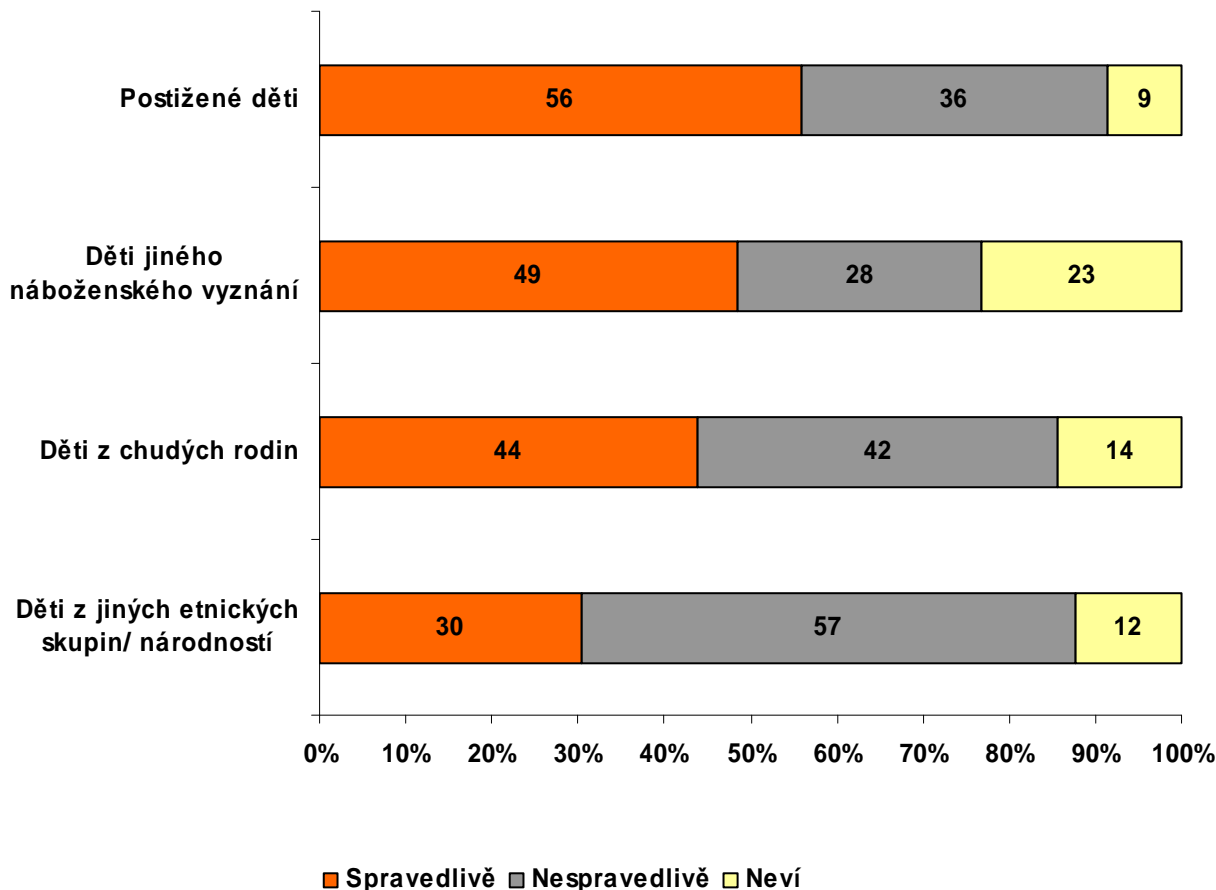
PŘEČTĚTE SKUPINY. JEDNA ODPOVĚĎ V ŘÁDKU.

UKAŽTE KARTU I A PŘEČTĚTE.

ÚDAJE V %.

Naprostá většina dětí si myslí, že jejich přátelé a kamarádi jsou rodinou, školou nebo okolím akceptováni; tento pocit je nejsilnější ve vztahu k rodině. Pocit, že jejich přátelé a kamarádi akceptováni nejsou, ať už rodinou, školou či okolím, je zcela marginální.

3.7. Chování společnosti k vybraným skupinám dětí

N = 417

Myslíš, že se v České republice chováme spravedlivě nebo nespravedlivě k následujícím skupinám dětí?

PŘEČTĚTE SKUPINY. JEDNA ODPOVĚĎ V ŘÁDKU.

UKAŽTE KARTU J A PŘEČTĚTE.

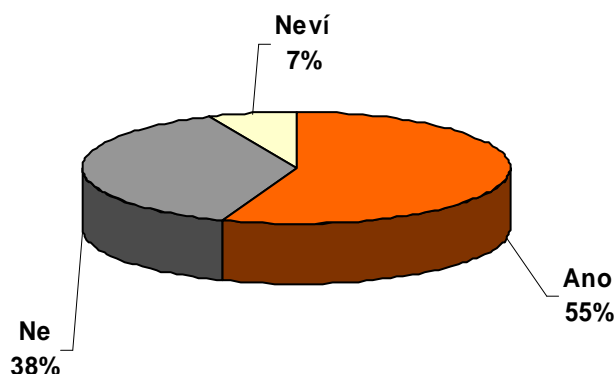
ÚDAJE V %.

Více než polovina dětí je přesvědčena, že chování k postiženým dětem v ČR je spravedlivé (56 %).

Za nejméně spravedlivé je považováno chování k dětem jiných etnik a národností – mezi dětmi převládá názor, že se k těmto dětem chová naše společnost nespravedlivě (spravedlivé 30 %; nespravedlivé 57 %).

Na nespravedlivé chování společnosti vůči vybraným skupinám dětí častěji poukazují mladí lidé ve věku 14-17 let.

3.8. Nespravedlivé chování vůči respondentovi

N = 417

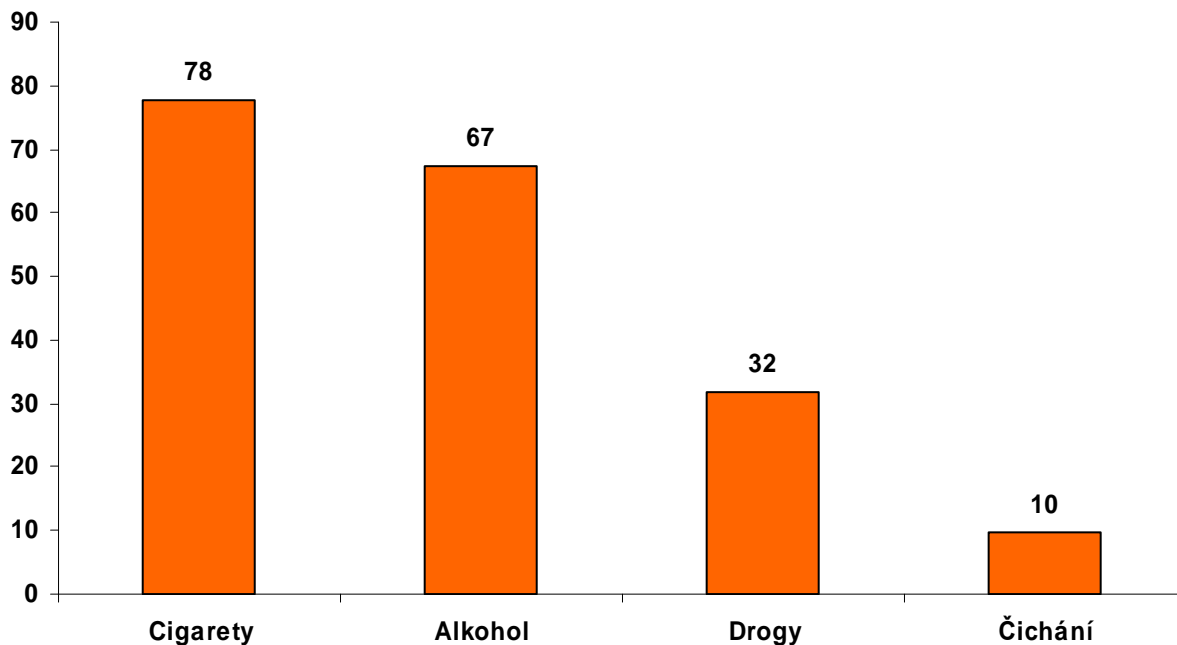
Setkal(a) ses někdy s nespravedlivým chováním vůči sobě?

Více než polovina dětí se již setkala s nespravedlivým chováním vůči své osobě (55 %).

S nespravedlivým chováním se častěji setkaly děti žijící pouze s matkou (64 %). Dále častěji mladí lidé ve věku 14-17 let (61 %) než mladší děti (50 %). Častěji chlapci (61 %) než dívky (50 %).

4. Zkušenost s návykovými a škodlivými látkami

4.1. Zkušenost vrstevníků dětí se škodlivými nebo zakázanými látkami

N = 417

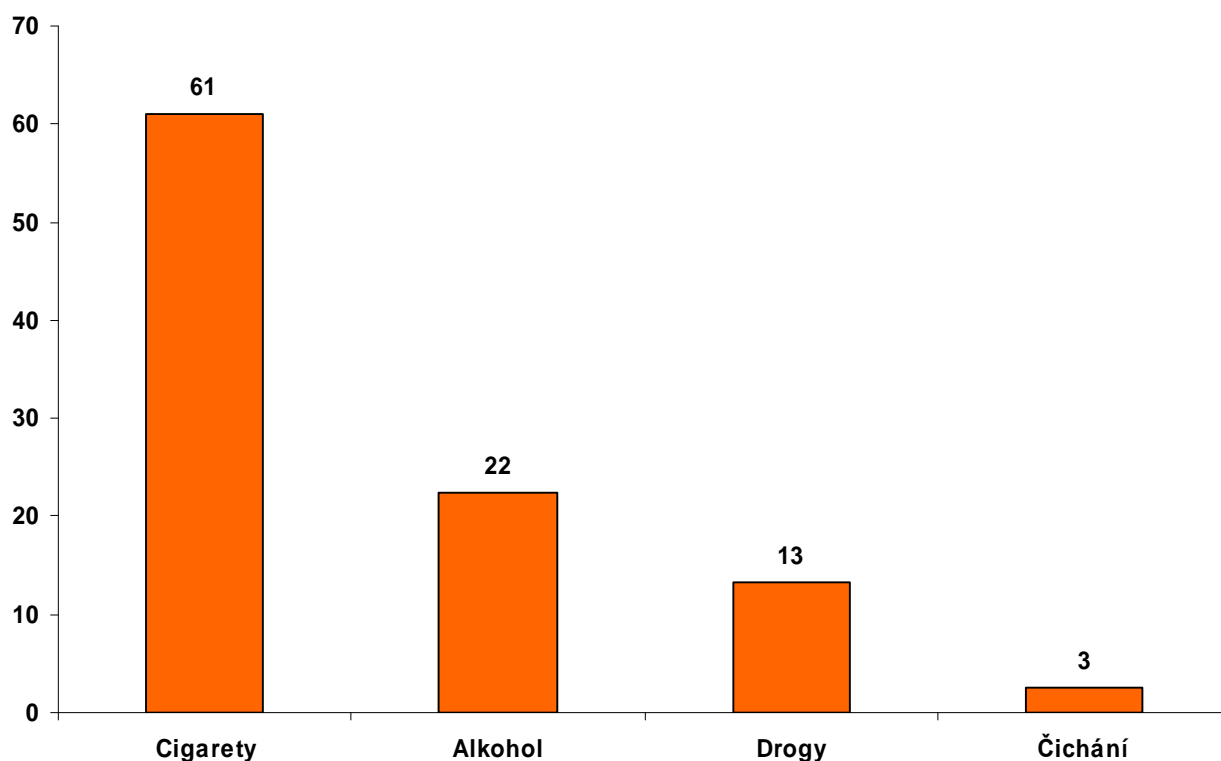
Zkusil někdo z tvých přátel nebo známých vrstevníků následující látky?

PŘEČTĚTE - JEDNA ODPOVĚĎ V ŘÁDCE. UKAŽTE KARTU F A POŽÁDEJTE DÍTĚ, ABY UKÁZALO NA ODPOVĚĎ.

Většina dětí uvedla, že jejich přátelé či známí již vyzkoušeli cigarety (78 %) nebo alkohol (67 %).

Podíl dětí, které znají vrstevníky se zkušenostmi se škodlivými a návykovými látkami, přirozeně narůstá s věkem (viz tabulka na následující straně).

4.2. Návyk vrstevníků dětí na škodlivé nebo zakázané látky

N = 417

Má někdo z tvých přátel nebo známých vrstevníků návyk, tj. užívá opakovaně následující látky?

PŘEČTĚTE - JEDNA ODPOVĚĎ V ŘÁDCE. UKAŽTE KARTU F A POŽÁDEJTE DÍTĚ, ABY UKÁZALO NA ODPOVĚĎ.

Více než polovina dětí uvedla, že jejich vrstevníci mají návyk na cigarety (61 %). Opakované užívání alkoholu nebo jiných drog je mnohem nižší.

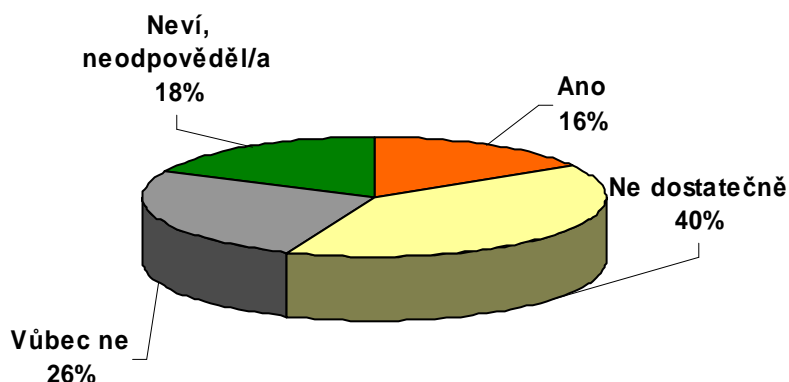
Tabulka: Zkušenost a návyk přátel a známých se škodlivými a zakázanými látkami

N=417, v %	Zkušenost		Návyk	
	9-13 let	14-17 let	9-13 let	14-17 let
Cigarety	56	99	36	86
Alkohol	40	95	7	38
Čichání	1	18	0	5
Drogy	9	55	3	24

Nárůst zkušeností a návyku na škodlivé nebo zakázané látky roste s věkem.

5. Co děti očekávají od politiky

5.1. Vliv dětí na rozhodování vlády a místních orgánů

N = 417

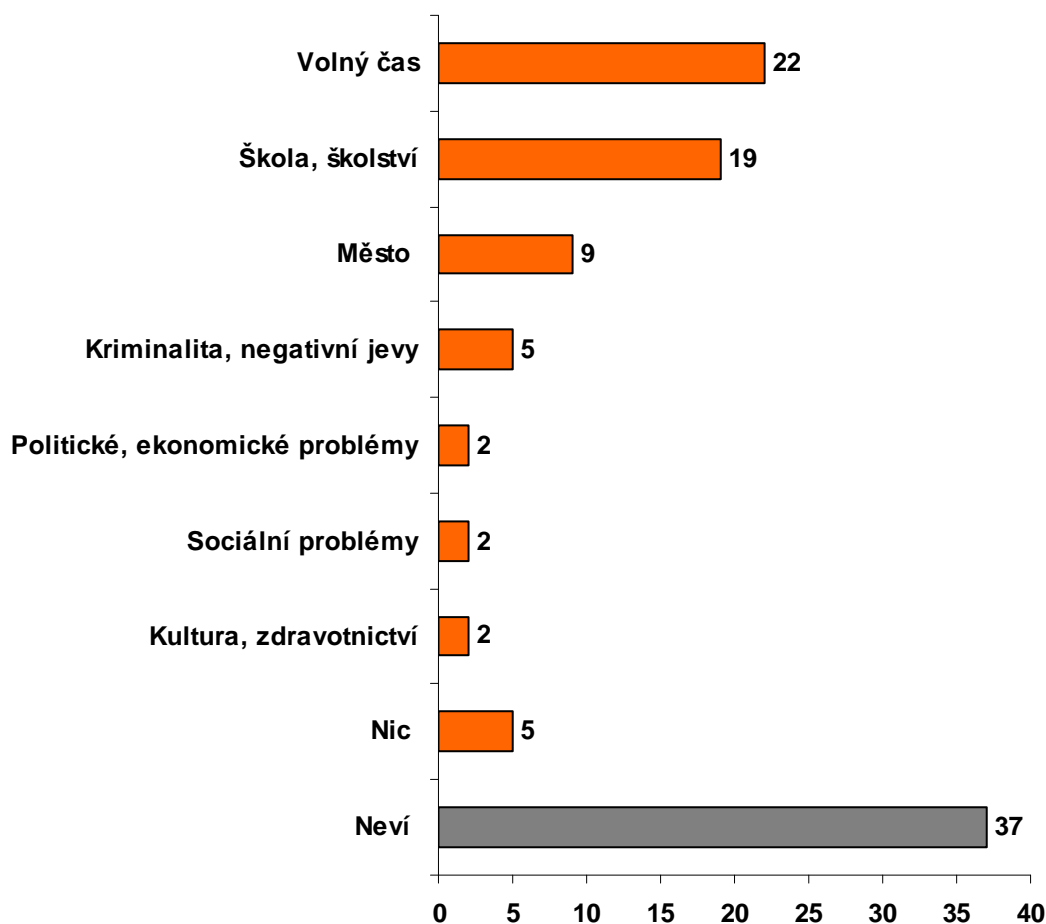
Myslíš si, že tvůj názor je brán do úvahy (přímo nebo prostřednictvím zástupce), když státní správa (např. obecní úřad, magistrát, vláda) rozhoduje o záležitostech, které se týkají dětí?

UKAŽTE KARTU H PŘEČTĚTE. JEDNA ODPOVĚĎ.

Děti si nejčastěji myslí, že vláda, obecní úřady a jiné orgány veřejné správy berou při svém rozhodování názory dětí nedostatečně v úvahu (40 %); více než čtvrtina je přesvědčena, že veřejná správa k názorům mladé generace „vůbec“ nepřihlíží (26 %). Téměř pětina z nich se však neumí k této otázce vyjádřit (18 %).

Nedostatečnou účast uvedli zejména mladí lidé ve věku 14-17 let (47 %), děti, jejichž rodiče mají vysokoškolské vzdělání (54 %), a respondenti v Praze (66 %).

5.2. Rozhodnutí, na kterých by se děti rády podílely

N = 417

U kterých záležitostí konkrétně by se měly místní orgány dotázat na tvůj názor (přímo nebo prostřednictvím zástupce)?

NEČTĚTE - SPONTÁNNÍ ODPOVĚĎ. ZAZNAMENEJTE ODPOVĚĎ CO NEJPŘESNĚJI.

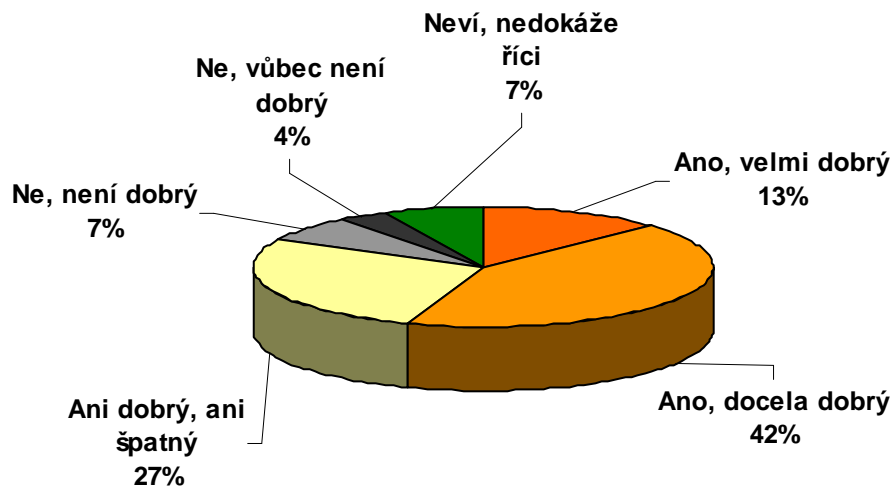
ÚDAJE V %.

Rozhodnutí, na kterých by se děti rády podílely – detail grafu

Volný čas	Hřiště, zařízení pro děti, kluby pro mladé, skatepark, akce pro děti, sportovní zařízení, bazén, finanční podpora sportu, apod.
Škola, školství	Vybavení, rekonstrukce, nerušit školu, problémy školství, personální záležitosti školy, státní maturity, apod.
Město	Vzhled, úklid, pořádek, doprava, ekologie, péče o přírodu, parky, životní prostředí, podmínky pro zvířata, apod.
Kriminalita, negativní jevy	Snížit kriminalitu, drogy, zákaz kouření, dodržování zákazu prodeje alkoholu dětem
Politické, ekonomické problémy	Ovlivnit politické události, co se děje ve světě, uznání Kosova, radar, ekonomika, zadlužení státu
Sociální problémy	Pomoc chudým, bezdomovci, nezaměstnanost, bydlení
Kultura, zdravotnictví	Kulturní akce, koncerty, zdravotnická zařízení

Děti by měly největší zájem podílet se na rozhodnutích týkajících se volného času (22 %) a školství (19 %). Více než třetina však neuměla žádnou oblast uvést (37 %).

5.3. Účinnost hlasování ve volbách jako možnosti zlepšit situaci v zemi

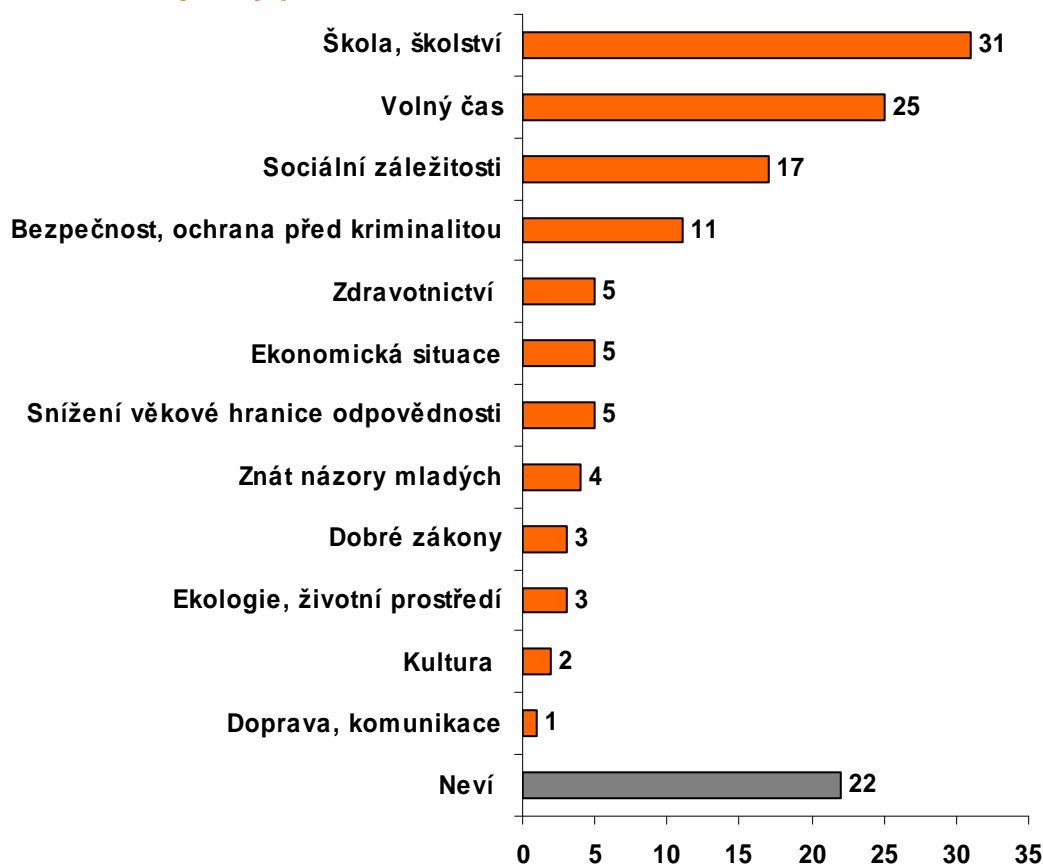
N = 417

Myslíš si, že hlasování ve volbách je způsob, jak zlepšit situaci v zemi?

UKAŽTE KARTU T A PŘEČTĚTE. JEDNA ODPOVĚĎ.

Mezi dětmi převažuje pozitivní přístup k volbám: **O tom, že hlasování ve volbách je dobrý způsob, jak zlepšit situaci v zemi, je přesvědčeno 55 % z nich** („docela dobrý“ způsob 42 %; „velmi dobrý“ způsob 13 %).

5.4. Co děti chtějí, aby pro ně vláda udělala

N = 417

Můžeš jmenovat tři věci, které by vláda měla udělat pro děti a mladí lidi v této zemi?

SPONTÁNNÍ ODPOVEĎ. ZAPIŠTE CO NEJPŘESNĚJI.

ÚDAJE V %.

Co by měla vláda udělat pro děti – detail grafu

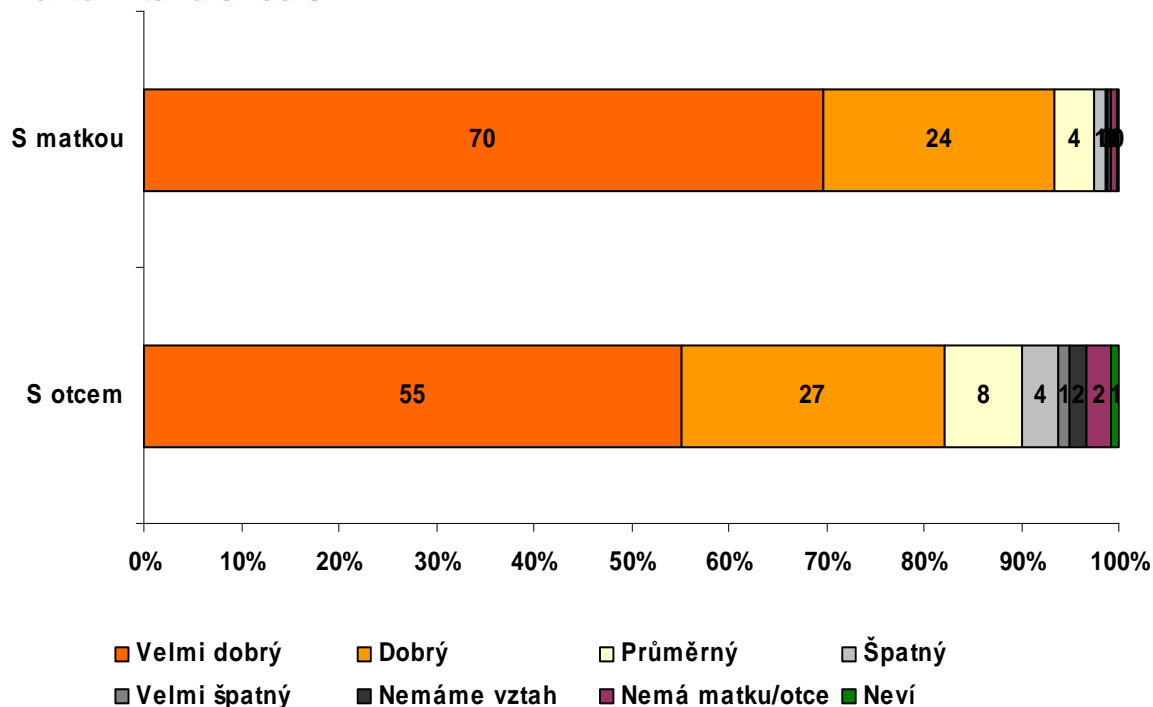
Škola, školství	Reforma školství, vybavení, učitelé, nezavádět školné
Volný čas	Zařízení pro děti, mládež, hřiště, podporovat kroužky
Sociální záležitosti	Podpora rodin, byty, dostávat podporu, dárky
Bezpečnost, ochrana před kriminalitou	Lepší ochrana a informovanost před kriminalitou, drogami, šikanou
Zdravotnictví	Lepší léky, bez poplatků
Ekonomická situace	Ekonomika, vyšší platy
Snížení věk. hranice	Pro řidičák, brigády, alkohol, sex
Znát názory mladých	Diskutovat s mladými o jejich potřebách, poslouchat názory mladých
Dobré zákony	Spravedlivé právo
Ekologie, životní prostředí	Čisté ovzduší
Kultura	
Doprava, komunikace	

Vláda by se měla ve prospěch dětí věnovat především problematice školství (31 %), jejich volnému času (25 %) a sociálním záležitostem (17 %).

Pro mladé lidi ve věku 14-17 let je důležité spíše školství (35 %).

6. Jak děti hodnotí situaci ve svých rodinách

6.1. Kvalita vztahu s rodiči

N = 417

Teď si budeme povídat o tvé rodině. Jak bys popsal svůj vztah.....

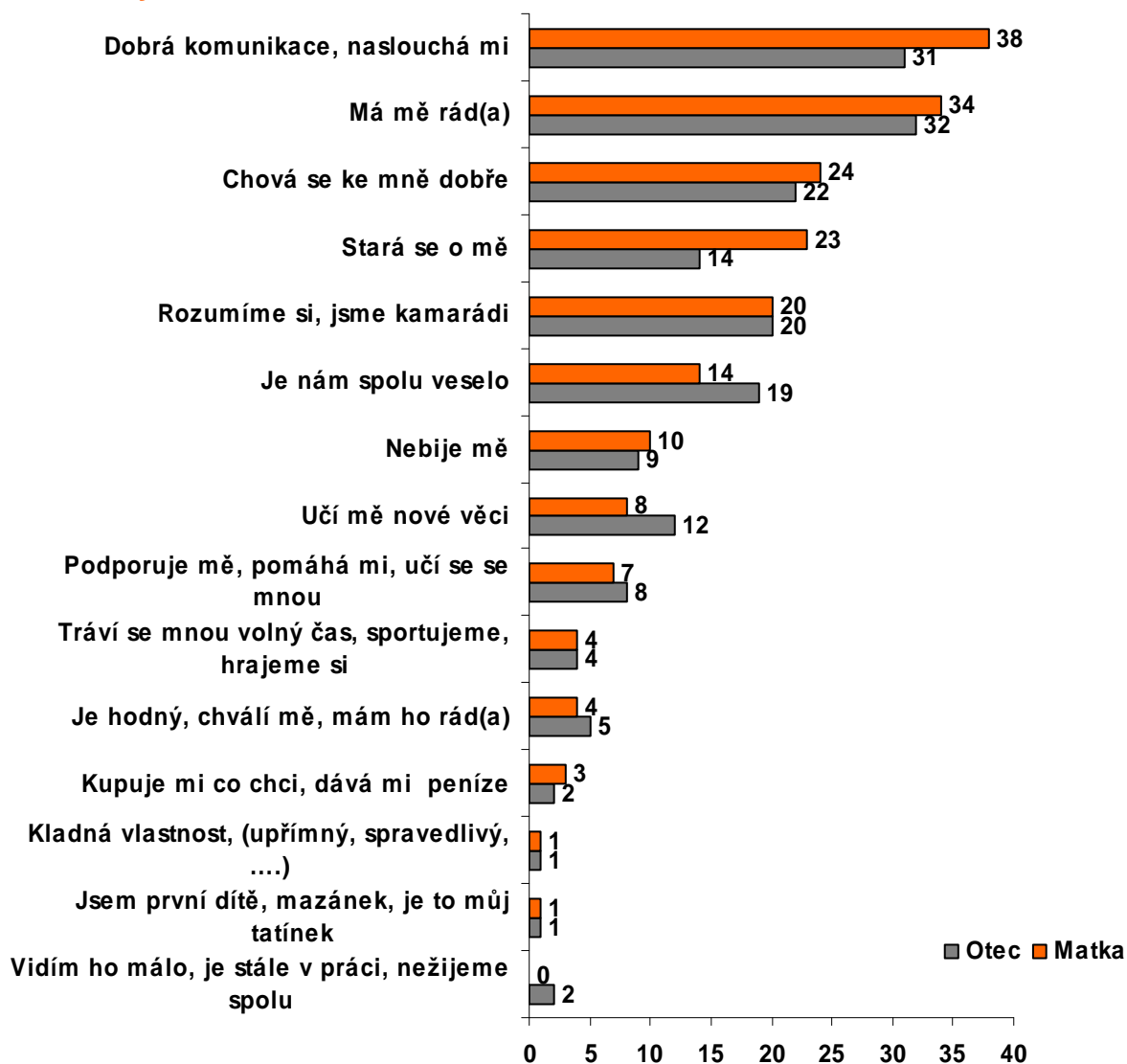
UKAŽTE KARTU K A PŘEČTĚTE. JEDINÁ ODPOVĚĎ V JEDNOM ŘÁDKU.

ÚDAJE V %.

Děti mají s rodiči v naprosté většině případů dobrý, tj. „velmi dobrý“ a „dobrý“ vztah. Zejména to platí o vztahu k matce („velmi dobrý“ 70 %; „dobrý“ 24 %).

Nejčastější příčinou špatného vztahu s otcem je absence komunikace a rozdílné názory. Příčinou špatných vztahů s matkou jsou hlavně hádky.

6.2. Důvody dobrého vztahu s rodiči

N = 390 (matka)

N = 342 (otec)

Proč je tvůj vztah s otcem/matkou dobrý/velmi dobrý?

NEČTĚTE - SPONTÁNNÍ ODPOVĚDI. MOŽNO VÍCE ODPOVĚDÍ. POUZE

KROUŽKUJTE.

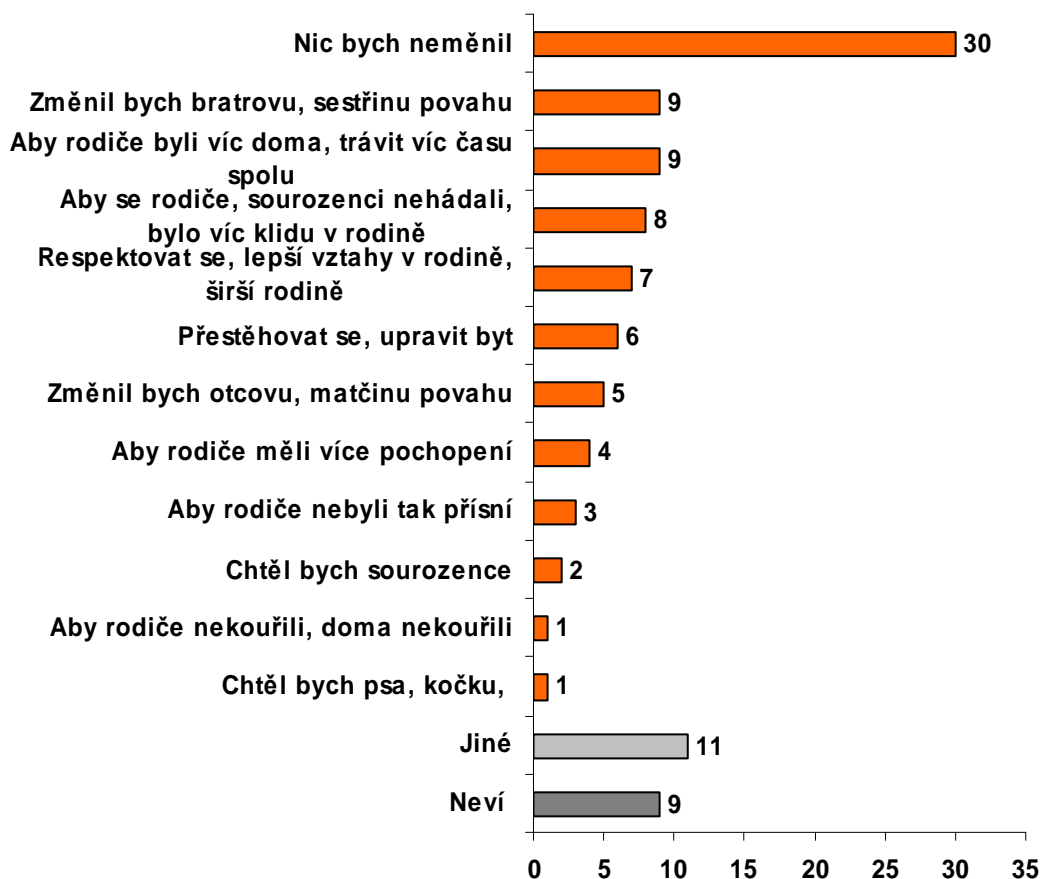
ÚDAJE V %.

Nejčastěji uváděným důvodem dobrého vztahu s matkou i otcem je dobrá komunikace a dále fakt, že rodič má své dítě rád.

Uvedena byla i odpověď:

„Když nás tatka navštíví v azylovém domě, mám velkou radost. Maminka mi dovolí jednu noc přespát u něho v kamionu“.

6.3. Co by děti ve svých rodinách změnily

N = 417

Kdybys měl(a) možnost v rodině něco změnit, co by to bylo?

NEČTĚTE - SPONTÁNNÍ ODPOVĚĎ. MOŽNO VÍCE ODPOVĚDÍ.

ÚDAJE V %.

Téměř třetina dětí uvedla, že by na své rodině nic neměnila (30 %). Další odpovědi dětí jsou velmi rozmanité a často odrážejí starosti a problémy dětí.

Uvedeny byly např. odpovědi:

„Lepší rozdělení práce mezi členy rodiny“.

„Aby sestra líp viděla“.

„Aby máma měla vyhovující práci, která by se jí líbila“.

„Aby se naši nerozvedli“.

„Aby mamka měla chlapa, aby na všechno nebyla sama“.

„Že bych nejraději neměl sestru“.

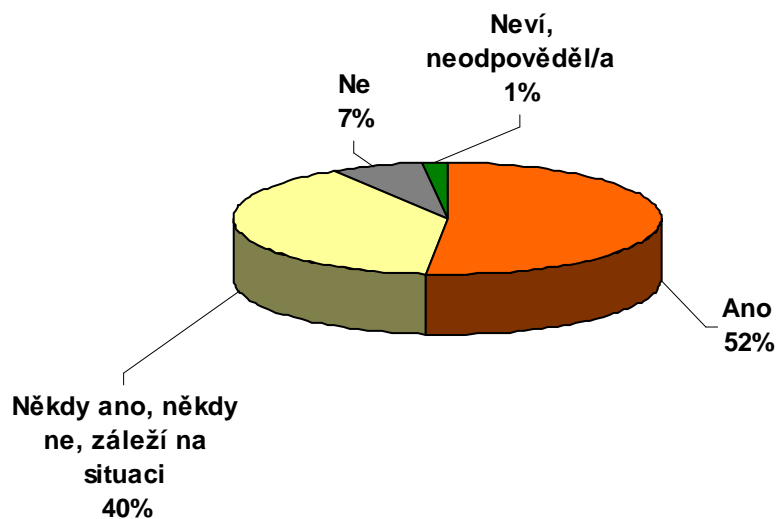
„Abychom nebydleli s prarodiči“.

„Aby v rodině nebyly nemoci“.

„Aby mě rodiče nikdy neopustili, nezemřeli“.

„Nechtěl bych, aby otec měl motorku“.

6.4. Respektování názorů dítěte při rozhodování v rodině

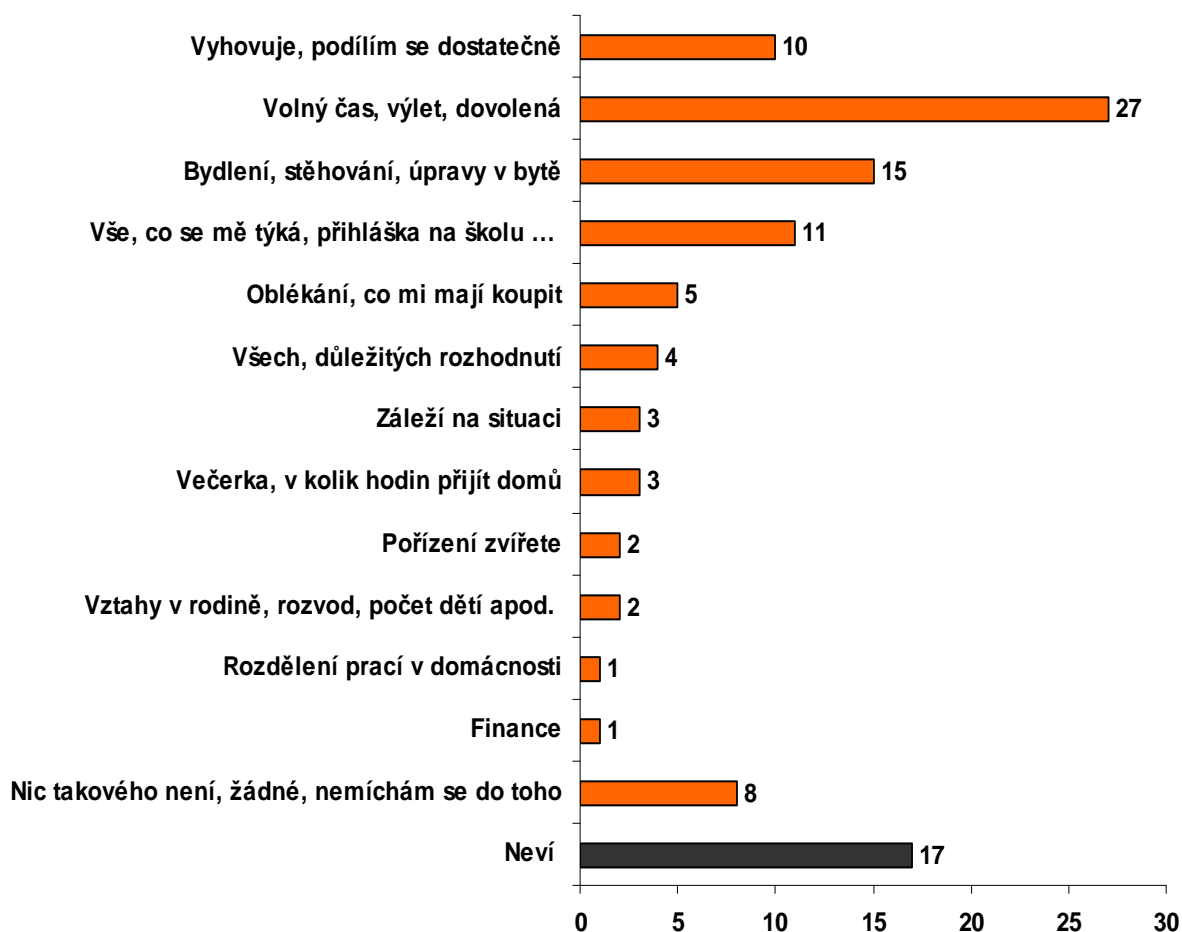

N = 417

Když se ve vaší rodině rozhoduje o věcech, které se tě týkají, máš pocit, že jsou tvoje názory respektovány?

Mezi dětmi převládá názor, že jejich názory jsou při rozhodování rodiny ve věcech, které se jich týkají, respektovány (52 %). Dvě pětiny z nich si myslí, že „podle situace“.

6.5. Rozhodování v rodině, na kterých by se děti chtěly více podílet

N = 417

Když se ve vaší rodině rozhoduje, na jakých rozhodnutích by ses chtěl(a) více podílet?

NEČTĚTE - SPONTÁNNÍ ODPOVĚĎ. ZAZNAMENEJTE ODPOVĚĎ CO NEJPŘESNĚJI..

ÚDAJE V %.

Z výzkumu vyplývá, že děti by se chtěly nejčastěji podílet na rozhodování týkajícím se volného času, dovolené apod. (27 %).

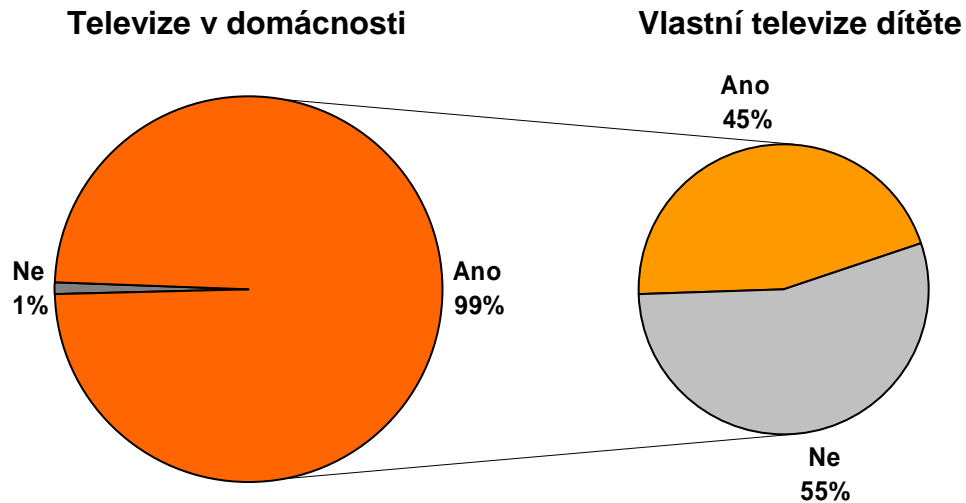
Uvedeny byly i odpovědi:

„Výběr křestního jména pro bratříčka nebo sestřičku“. (dívka 12 let)

„Výběr auta“.

7. Možnosti sledování televize

7.1. Vlastnictví televize

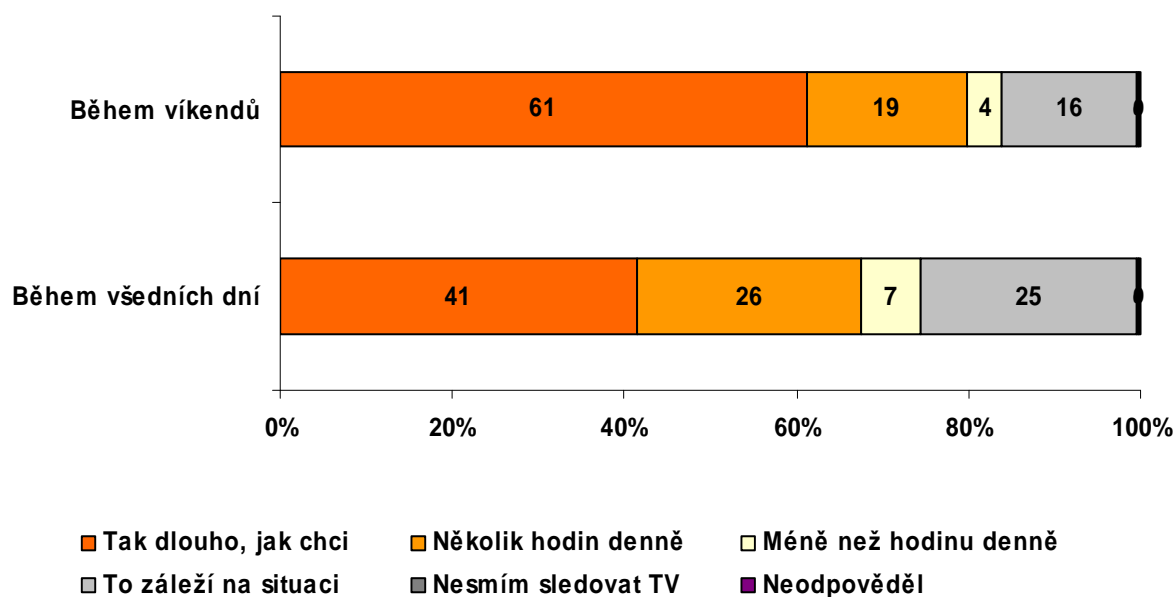

N = 417

Máte doma televizi?; Máš doma svou vlastní televizi?

Naprostá většina dětí uvedla, že mají v domácnosti televizi (99 %). Z toho má vlastní televizi 45% dětí.

7.2. Možnost sledovat televizi

N = 417

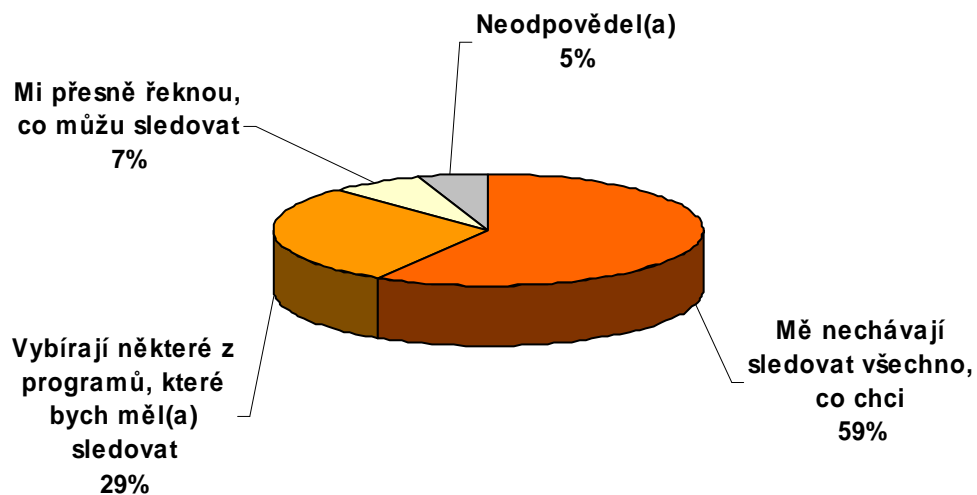
Jak dlouho se můžeš dívat na televizi během všedních dní/víkendu?

UKAŽTE KARTU Q A PŘEČTĚTE. JEDNA ODPOVĚĎ.

ÚDAJE V %.

Většina dětí se může během víkendů dívat na televizi, jak dlouho chce (61 %). Tento přístup ke sledování televize je nejčastější i pokud jde o všední dny (41 %).

7.3. Jak rodiče kontrolují sledované programy

N = 417

A co se týká kontroly rodičů, řekl(a) bys, že rodiče....

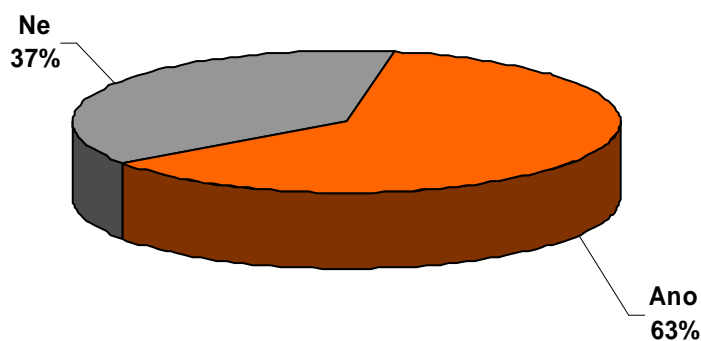
POUZE PRO DĚTI, KTERÉ UVEDLY, ŽE SE MOHOU DÍVAT NA TELEVIZI.

Většinu dětí nechávají jejich rodiče sledovat v televizi všechno, co chtějí (59 %).

U mladších dětí rodiče častěji omezují čas strávený sledováním televize a kontrolují výběr programů.

8. Chování v rodině

8.1. Násilné nebo agresivní chování v rodině

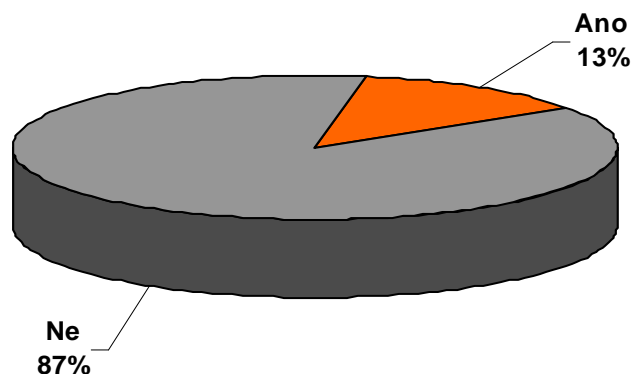

N = 417

Ještě se vrátíme k tvé rodině. Hádají se nebo křičí na sebe někdy lidé ve vaší rodině?

UKAŽTE KARTU V A POŽÁDEJTE DÍTĚ, ABY UKÁZALO ODPOVĚĎ.

Většina dětí připouští, že v jejich rodině na sebe lidé někdy křičí a hádají se (63 %).

N = 417

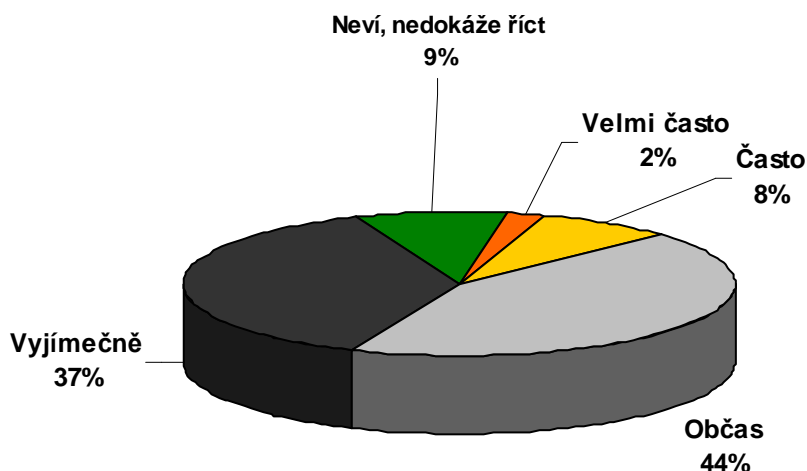
Bijí se někdy lidé ve vaší rodině?

UKAŽTE KARTU V A POŽÁDEJTE DÍTĚ, ABY UKÁZALO ODPOVĚĎ.

Zkušenost s fyzickým násilím, bitím, má ve své rodině jen 13 % dětí.

Bití je častější v rodinách, kde mají rodiče pouze základní vzdělání (21 %).

8.2. Jak časté jsou hádky nebo bití

N = 417

Jak časté jsou u vás hádky/křik a nebo bití...

UKAŽTE KARTU W A PŘEČTĚTE. JEDNA ODPOVĚĎ.

K hádkám, křiku, nebo bití dochází podle názoru dětí v jejich rodinách „občas“ (44 %), nebo jen „výjimečně“ (37 %).

Příčinou jsou obvykle neshody rodičů, sourozenců, příbuzných, nebo když děti zlobí.

Uvedeny byly i odpovědi:

„Není uklizeno, někdo neudělá, co měl“.

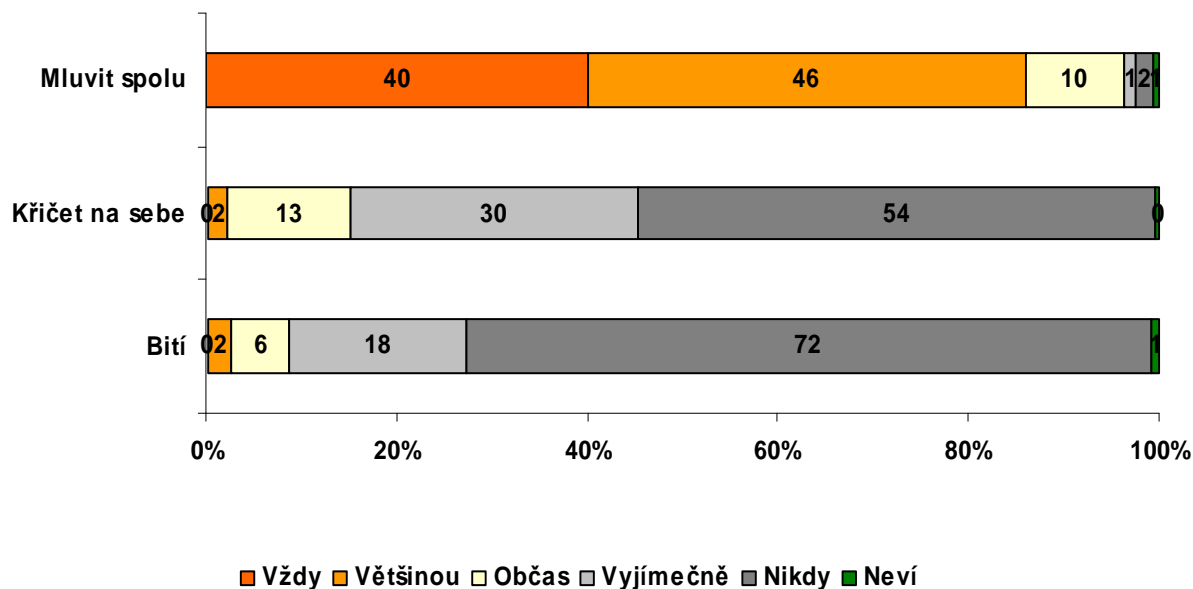
„Chodí do hospody, jsou opilí“.

„Nemáme peníze“

„Kvůli kravinám, malichernostem“.

„Kvůli žárlivosti, nevěře“.

8.3. Řešení problémů

N = 417

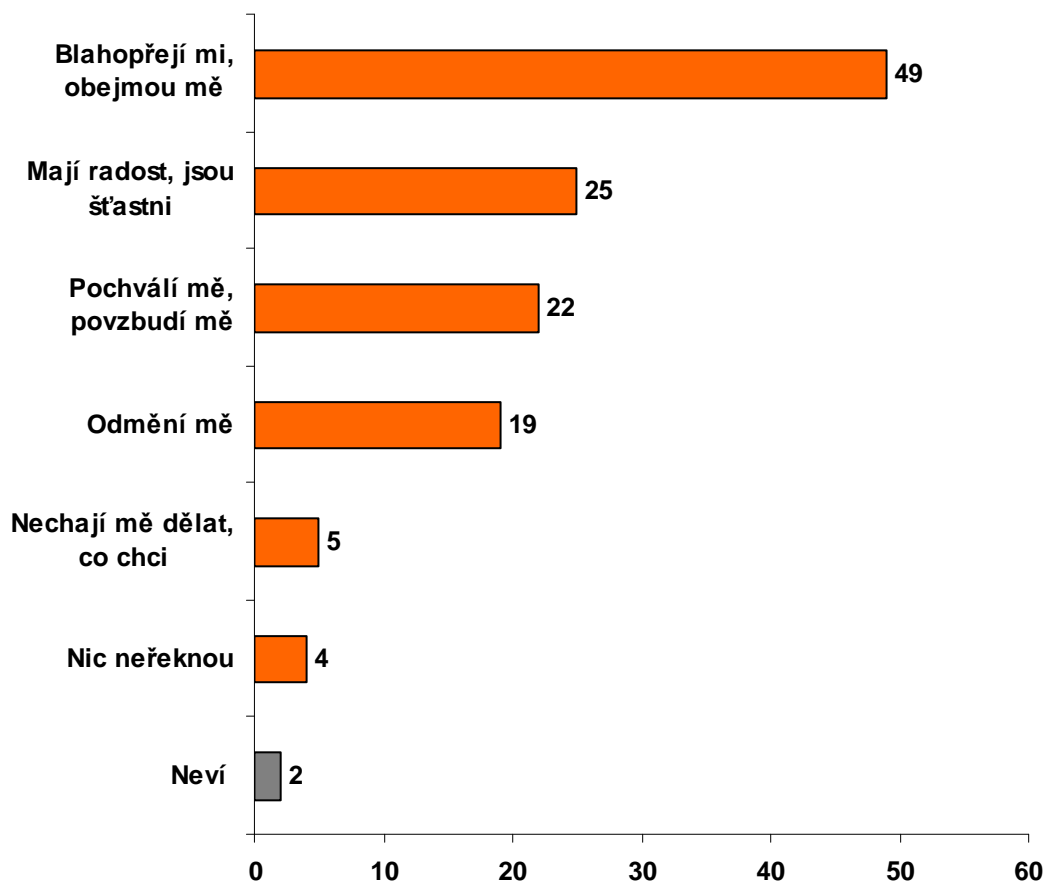
Myslíš si, že mluvit spolu/křičet na sebe/bití může být dobrým řešením problémů?

UKAŽTE KARTU L A PŘEČTĚTE. JEDNA ODPOVĚĎ.

ÚDAJE V %.

Za dobré řešení problémů považuje většina dětí vzájemnou domluvu („vždy“ 40 %; „většinou“ 46 %). Křik a bití podle většiny z nich problémy neřeší.

8.4. Reakce rodičů, když se dětem něco povede

N = 417

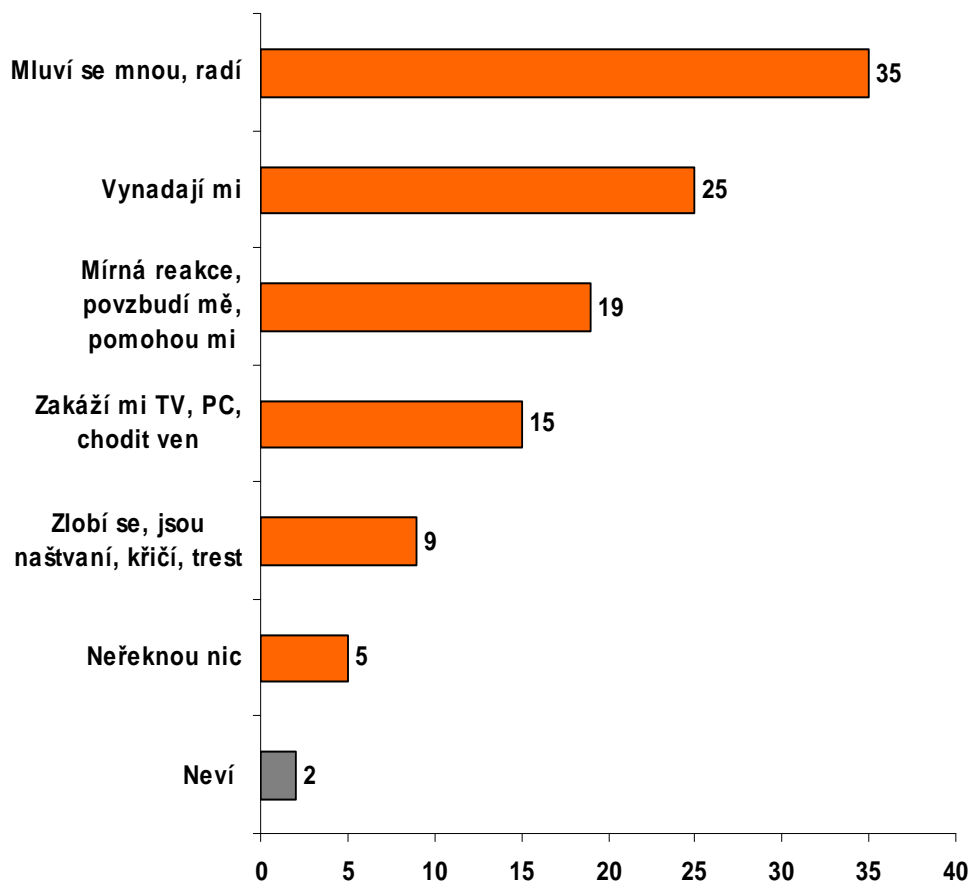
Když se ti něco povede, jak rodiče reagují?

NEČTĚTE - SPONTÁNNÍ ODPOVĚĎ. MOŽNO VÍCE ODPOVĚDÍ.

ÚDAJE V %.

Pokud se dítěti něco povede, reagují rodiče nejčastěji blahopřáním, objetím (49 %).

8.5. Reakce rodičů, když se dětem něco nepovede

N = 417

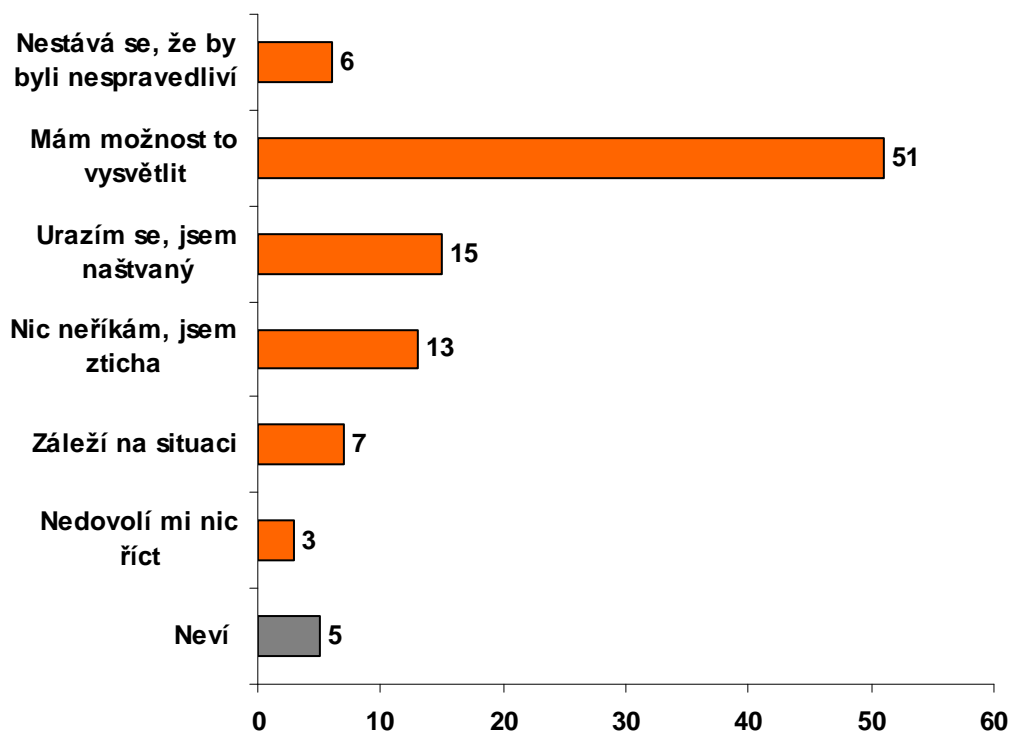
Jak rodiče reagují, když se ti něco nepovede?

NEČTĚTE - SPONTÁNNÍ ODPOVĚĎ. MOŽNO VÍCE ODPOVĚDÍ.

ÚDAJE V %.

Reakcí na neúspěch je nejčastěji promluva, rada (35 %); čtvrtina dětí uvádí, že dostane vynadáno.

8.6. Reakce na nespravedlivost rodičů

N = 417

Co se stane, když jsou tvoji rodiče nespravedliví, potrestají tě za něco, co jsi neudělal(a)? Co uděláš?

NEČTĚTE - SPONTÁNNÍ ODPOVĚĎ. MOŽNO VÍCE ODPOVĚDÍ.

ÚDAJE V %.

Polovina dětí má možnost reagovat na případné nespravedlivé chování rodičů tím, že věc vysvětlí (51 %).

8.7. Nejdůležitější hodnoty předávané v rodině

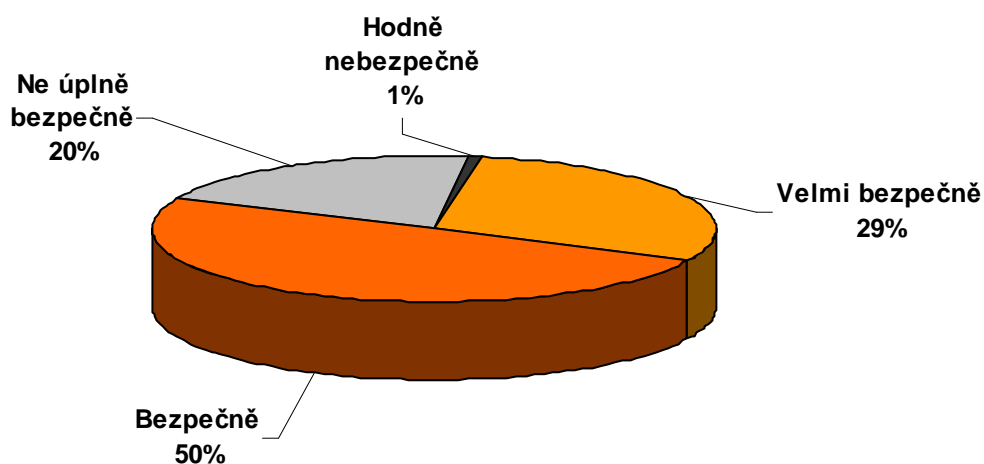
Nejdůležitější hodnoty předávané v rodině – detail grafu

Morální vlastnosti	Mluvit pravdu, nelhat, být spravedlivý, upřímný, čestný, nekrást
Odpovědnost, vzdělání, zaměstnání	Dobře se učit, být samostatný, spolehlivý, mít zaměstnání, dobře placenou práci, poučit se z chyb
Tolerance, respekt k ostatním	Chápat lidi, neodsuzovat na první pohled, úcta k stáří, soucit
Pomoc druhým, charita	
Slušné chování, nezlobit	Být slušný, zdravit, být hodný, nezlobit
Rodina, láska	Starat se o rodinu, být pohromadě, ctít rodiče, mít se rádi
Nebrat drogy, nekouřit	
Hygiena, pořádek	Dodržování pořádku, řádu, mýt se

Téměř polovina dětí si myslí, že nejdůležitějšími hodnotami předávanými v jejich rodině jsou různé morální vlastnosti (48 %). Na druhém místě je odpovědnost a hodnoty související se vzděláním a prací (35 %) a na třetím tolerance (24 %).

9. Bezpečnost

9.1. Jak bezpečně se děti cítí

N = 417

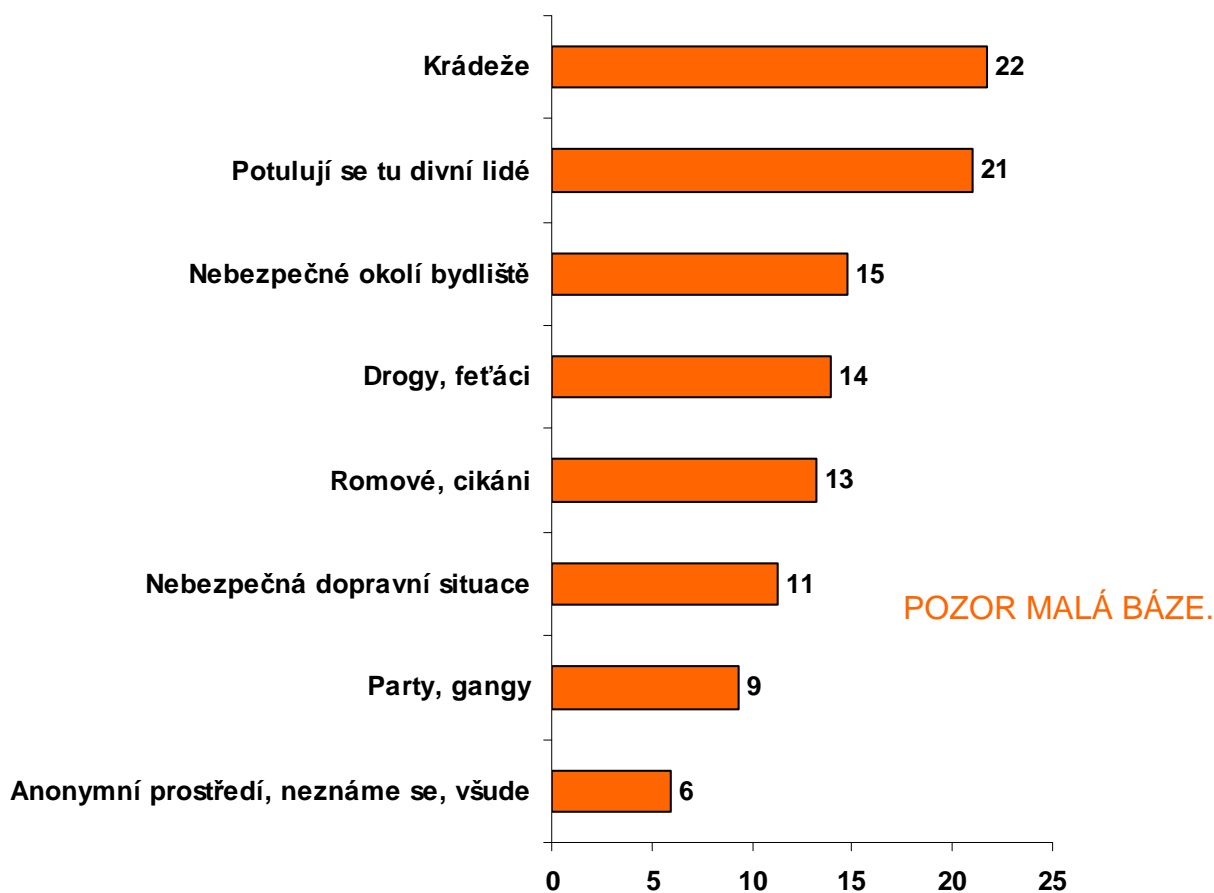
Povíme si o místě, kde bydlíš, tvém městě, čtvrti...jak bezpečně se cítíš, když se tam pohybuješ?

UKAŽTE KARTU A PŘEČTĚTE. JEDNA ODPOVĚĎ.

Většina dětí se v okolí svého bydliště cítí bezpečně (celkem 79 %; 29 % „velmi bezpečně“, 50 % „bezpečně“). Velký pocit nebezpečí má jen 1 % dětí.

Velmi bezpečně se častěji cítí chlapci (35 %) než děvčata (23 %). Dále děti ze sídel do 20.000 obyvatel (39 %)

Proč se děti necítí bezpečně

N = 88

Proč si myslíš, že to není nebezpečné místo?

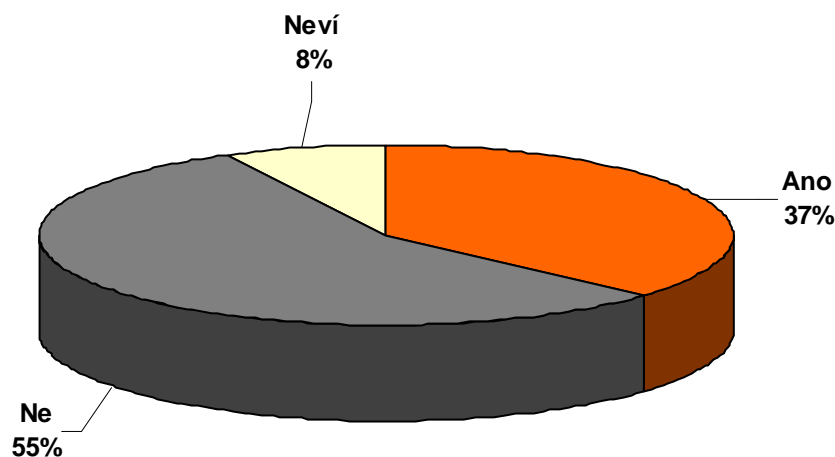
NEČTĚTE - SPONTÁNNÍ ODPOVĚĎ. ZAZNAMENEJTE ODPOVĚĎ

CO NEJPŘESNĚJI.

ÚDAJE V %.

Pro pětinu dětí, kteří se v místě, kde bydlí, necítí bezpečně, jsou důvodem tohoto pocitu nejčastěji krádeže (22 %) nebo potulování divných lidí (21 %). Dále děti zmiňovaly nebezpečné okolí bydliště (15 %), drogy a narkomany (14 %), Rómy (13 %) a nebezpečnou dopravní situaci (11 %)

9.2. Znalost oběti trestného činu

N = 417

Stal se nějaký tvůj kamarád nebo příbuzný obětí trestného činu?

ÚDAJE V %

Více než třetina dětí má kamaráda nebo příbuzného, který se stal obětí trestného činu (37 %).

Oběti trestného činu zná téměř polovina (46 %) mladých lidí ve věku 14 až 17 let, u dětí mezi 9 a 13 lety je to více než čtvrtina (27 %).

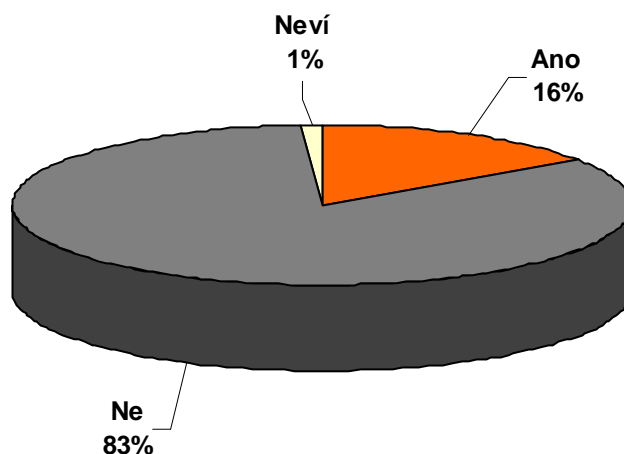
Také děti a mládež z obcí nad 20.000 obyvatel znají častěji obět trestného činu (43 %) než děti z menších obcí (31 %).

Dvě pětiny dětí (44 %), které žijí v Čechách, znají oběti trestných činů, u dětí žijících na Moravě je to necelá čtvrtina (24 %).

Pokud se stal někdo ze známých či příbuzných obětí trestného činu, nejčastěji se jednalo o krádež či loupež (64 %), dále o přepadení nebo útok (31 %). Desetina dětí uvedla (11 %) jiný trestný čin.

Přepadení a útok častěji zmiňovaly děti z Čech (37 %) než děti žijící v jiných oblastech.

9.3. Děti jako oběti trestných činů

N = 417

A ty sám ses někdy stal obětí trestného činu?

ÚDAJE V %

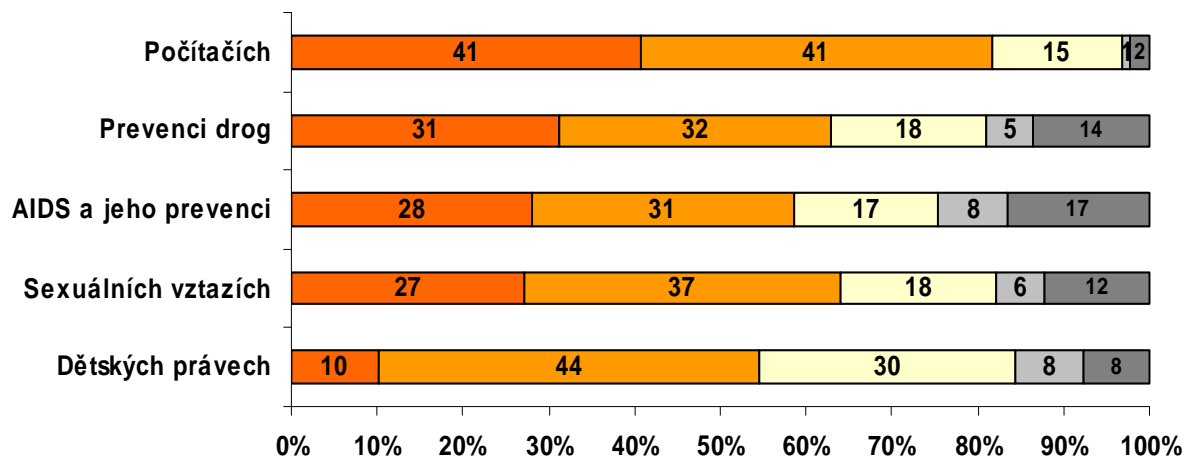
Většina dětí uvedla, že se dosud nestala obětí trestného činu (83 %). Obětí trestného činu se stalo 16 % dětí.

Obětí trestného činu se častěji stali chlapci (20 %), ve srovnání s děvčaty (11 %).

Děti, které se staly obětí trestného činu, byly nejčastěji oloupeny či okradeny (68 %). Čtvrtina z nich (24 %) zažila přepadení nebo útok.

10. Informovanost, práva dětí

10.1. Úroveň informovanosti

■ Hodně ■ Něco □ Málo □ Zám jen pojem ■ Nevím vůbec nic

N = 417

Teď si budeme povídat o různých informacích, které dostáváš. Přečtu seznam témat. Řekni mi prosím, kolik toho víš o.....

UKAŽTE KARTU O A PŘEČTĚTE. JEDNA ODPOVĚĎ NA TÉMA
POŽÁDEJTE DÍTĚ, ABY UKÁZALO ODPOVĚĎ..

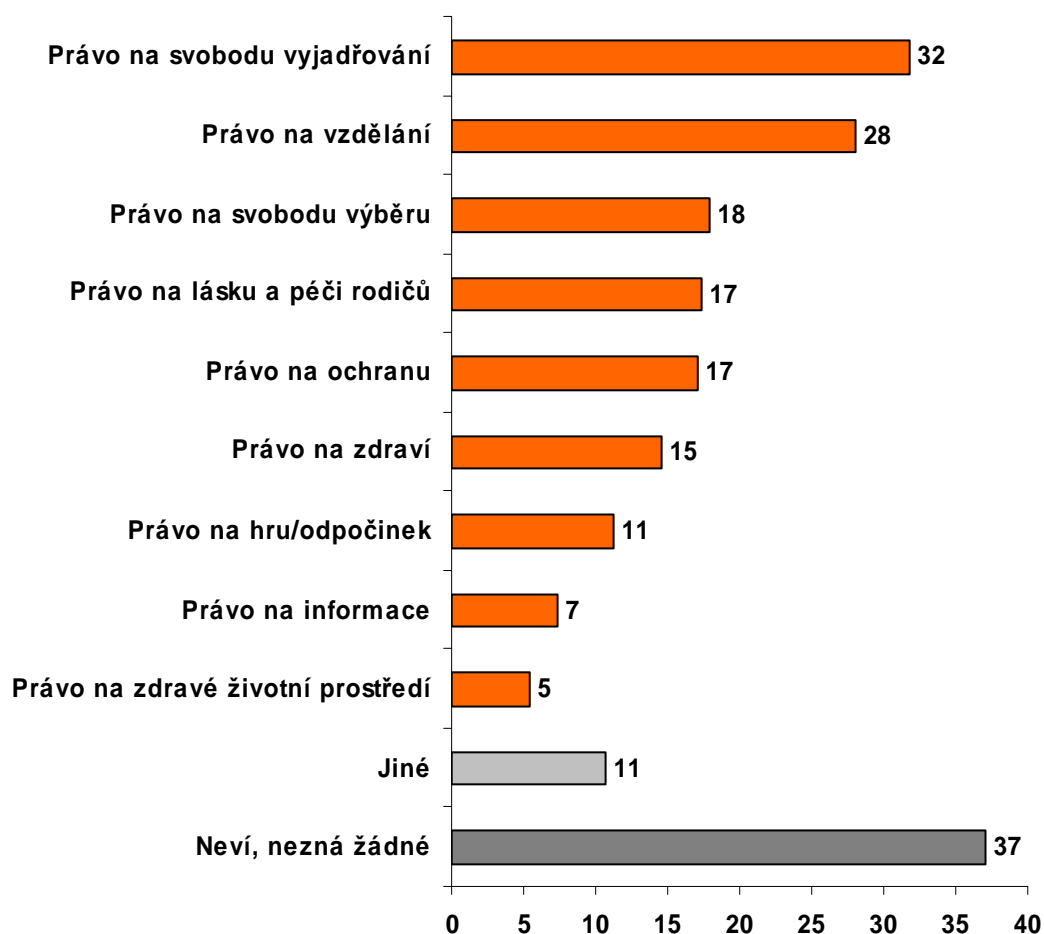
ÚDAJE V %.

Nejvíce toho děti vědí podle vlastního mínění o počítačích (41 % „hodně“; 41 % „něco“).

Nejmenší znalosti děti mají, dle svého mínění, o dětských právech.

Děti a mladí lidé posuzují své znalosti o počítačích prakticky shodně. Chlapci uvádějí, že vědí „hodně“ o PC častěji (58 %) než dívky (24 %).

10.2. Znalost dětských práv

N = 417

Co se týká lidských práv: děti, jako jiní lidé, mají svá práva. Která svá práva znáš?

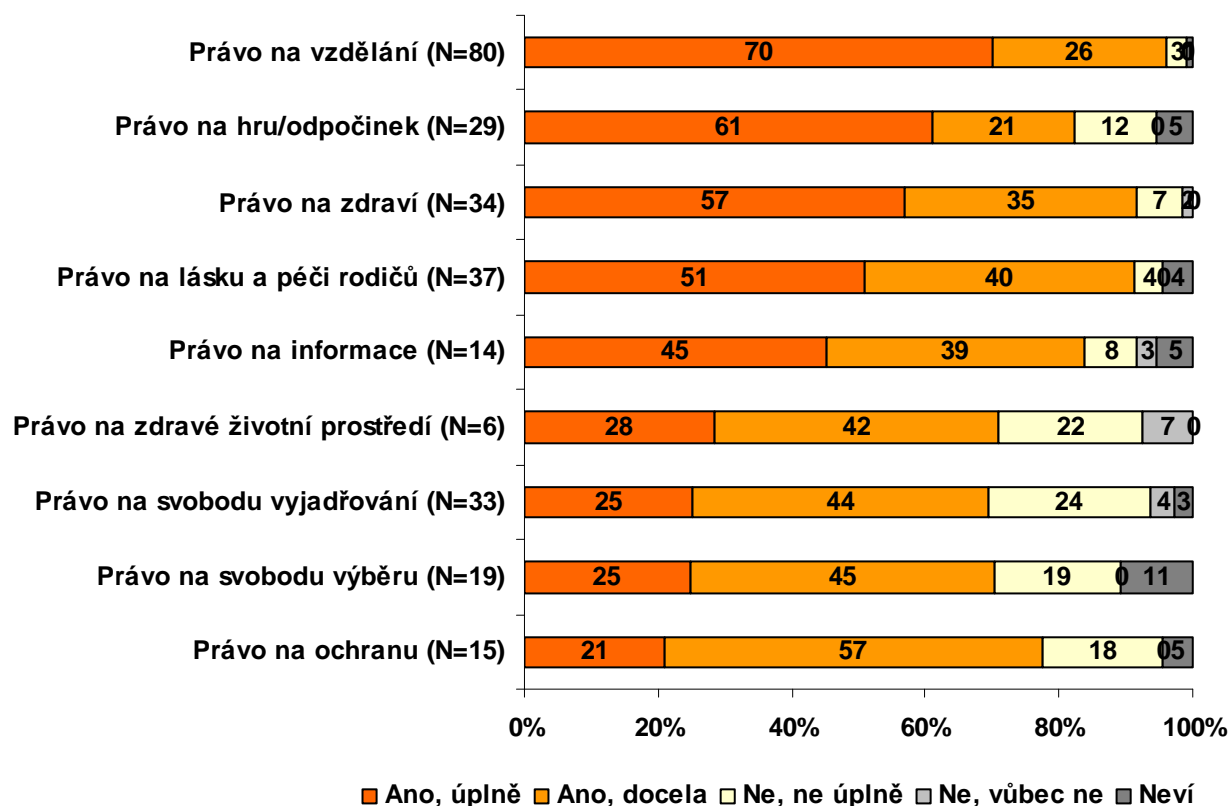
NEČTĚTE - SPONTÁNNÍ ODPOVEĎ. MOŽNO VÍCE ODPOVĚDÍ.

ODPOVĚDI ZAKROUŽKUJTE V TABULCE NÍŽE.

ÚDAJE V %.

Nejvíce dětí uvedlo, že znají právo na svobodu vyjadřování (32 %) a dále právo na vzdělání (28 %). Více než třetina z nich nedokázala uvést žádné z dětských práv (37 %).

10.3. Respektování práv v České republice

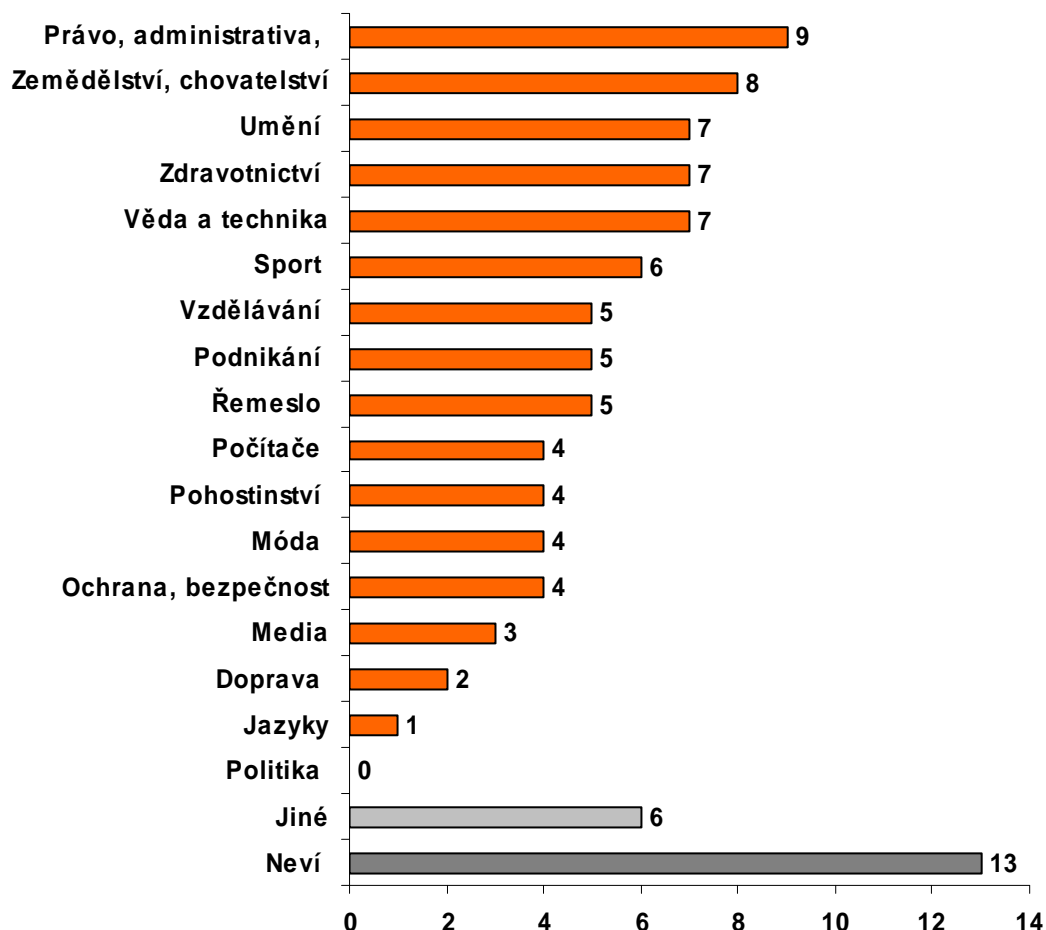
N = 417

A podle tvého názoru, je právo na(ZEPTĚJTE SE NA KAŽDÉ PRÁVO ZMÍNĚNÉ V OTÁZCE 52) v České republice respektováno?
UKAŽTE KARTU P A PŘEČTĚTE.
ÚDAJE V %.

Většina dětí si myslí, že práva, která znají, jsou v ČR „zcela“ nebo „docela“ respektována. Nejvíce z nich si myslí, že je v naší zemi respektováno právo na vzdělání (celkem 96 %). Nejméně respektovanými právy podle jejich názoru jsou právo na svobodu vyjadřování a svobodu výběru.

11. Jak vidí děti svou budoucnost

11.1. Čím by děti chtěly být

N = 417

Když se zamyslíš nad svou budoucností, jaké povolání bys chtěl(a) mít?

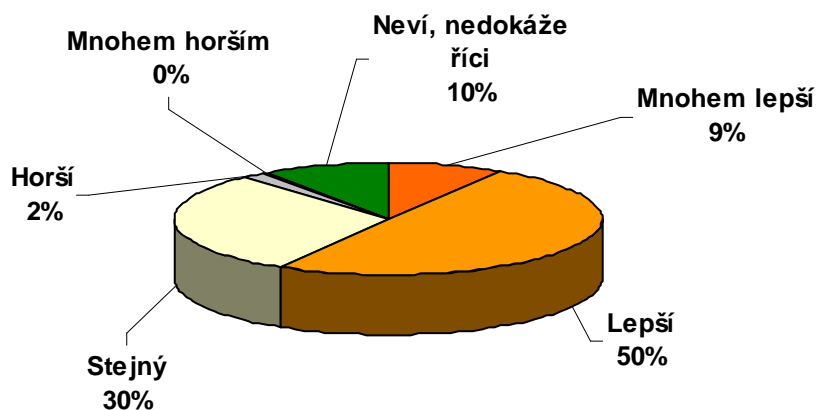
NEČTĚTE - SPONTÁNNÍ ODPOVĚĎ. JEDNA ODPOVĚĎ.

ÚDAJE V %.

Děti uvedly velké množství povolání, nejčastěji byla zmíněna oblast práva či práce v oblasti administrativy (9 %), na druhém místě se objevilo chovatelství a práce v zemědělství (8 %).

Z těch, které se chtějí starat o zvířata, bylo nejromantičtější přání chlapce být záchranářem velryb a žraloků.

11.2. Očekávání budoucnosti ve srovnání s životem rodičů

N = 417

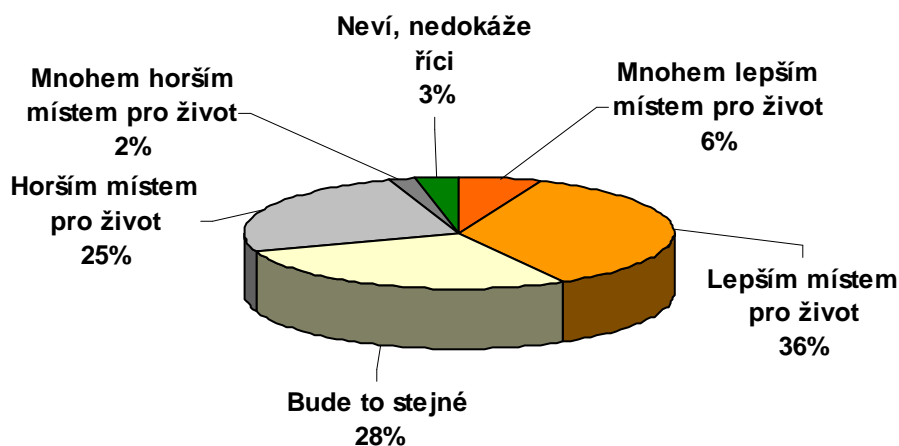
Stále mluvíme o tvé budoucnosti. Když srovnáš současný život svých rodičů, myslíš si, že tvůj život bude....

UKAŽTE KARTU R A PŘEČTĚTE. JEDNA ODPOVĚĎ.

Většina dětí je přesvědčena, že jejich život bude lepší než život jejich rodičů (celkem 59 %; „mnohem lepší“ 9 %).

Celkově lepší život očekávají častěji mladí lidé ve věku 14-17 let (66 %) a ti, jejich rodiče mají pouze základní vzdělání (63 %).

11.3. Očekávání budoucího vývoje v zemi

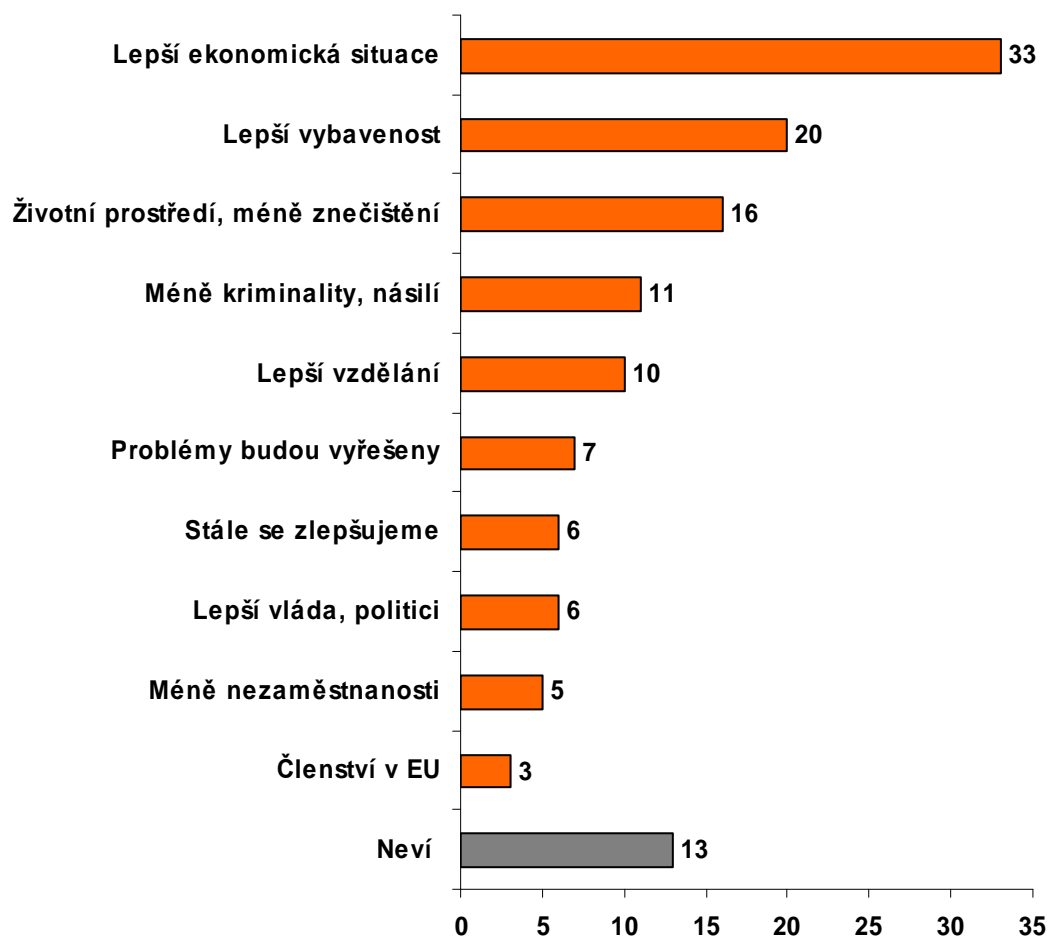
N = 417

A co se týká naší země, myslíš, že v budoucnosti bude Česká republika.....

UKAŽTE KARTU R A PŘEČTĚTE. JEDNA ODPOVĚĎ.

Optimismus mezi dětmi převládá i pokud jde o budoucí vývoj naší země. Více než dvě pětiny z nich se domnívají, že ČR bude v budoucnu lepším místem pro život (celkem 42 %; „mnohem lepší“ 6 %). O tom, že situace bude horší, je přesvědčeno 27 % z nich („mnohem horší“ 2 %).

11.4. Důvody pro pozitivní očekávání

N = 175; ti, kteří očekávají lepší/mnohem lepší život v ČR

Proč si myslíš, že Česká republika bude lepší/mnohem lepší místo pro život?

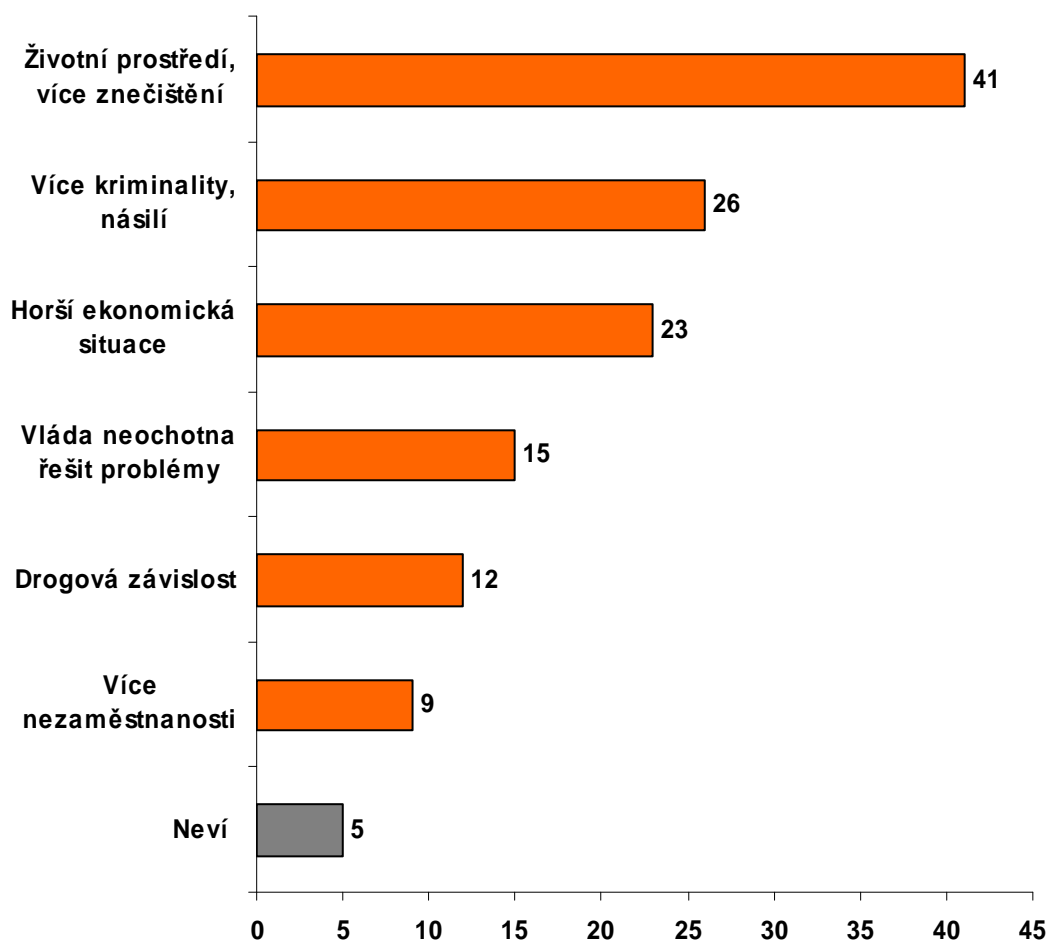
Ještě nějaký důvod?

NEČTĚTE - SPONTÁNNÍ. MOŽNO VÍCE ODPOVĚDÍ.

ÚDAJE V %.

Děti, které se domnívají, že situace v ČR bude v budoucnosti lepší než nyní, zdůvodňují svůj postoj nejčastěji lepší ekonomickou situací (33 %).

11.5. Důvody pro negativní očekávání

N = 112; ti, kteří očekávají horší/ mnohem horší život v ČR

Proč si myslíš, že Česká republika bude horší/mnohem horší místo pro život?

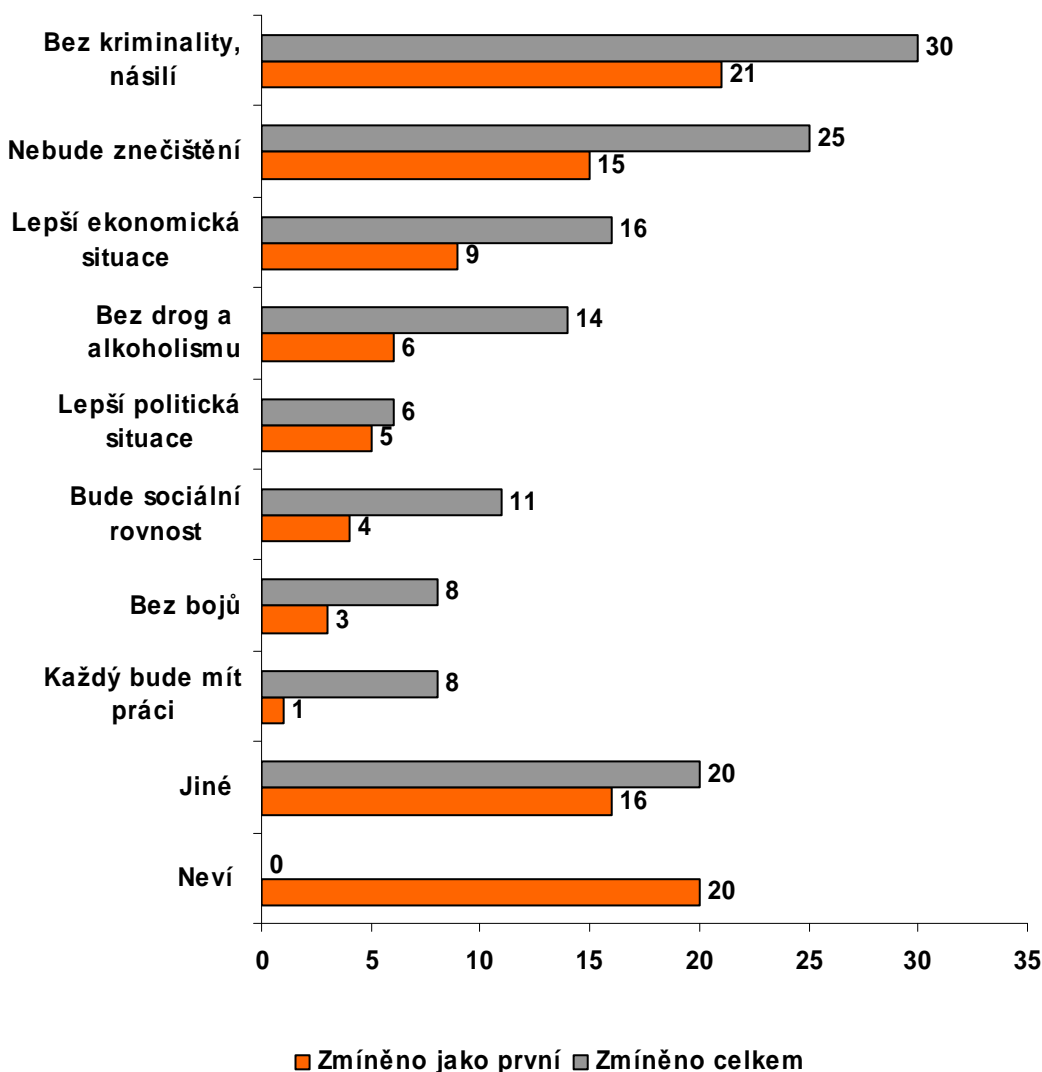
Ještě nějaký důvod?

NEČTĚTE - SPONTÁNNÍ. MOŽNO VÍCE ODPOVĚDÍ.

ÚDAJE V %.

Děti, které pohlíží na budoucnost pesimisticky, se nejvíce obávají problémů v oblasti životního prostředí (41 %).

11.6. Jaká by měla Česká republika být

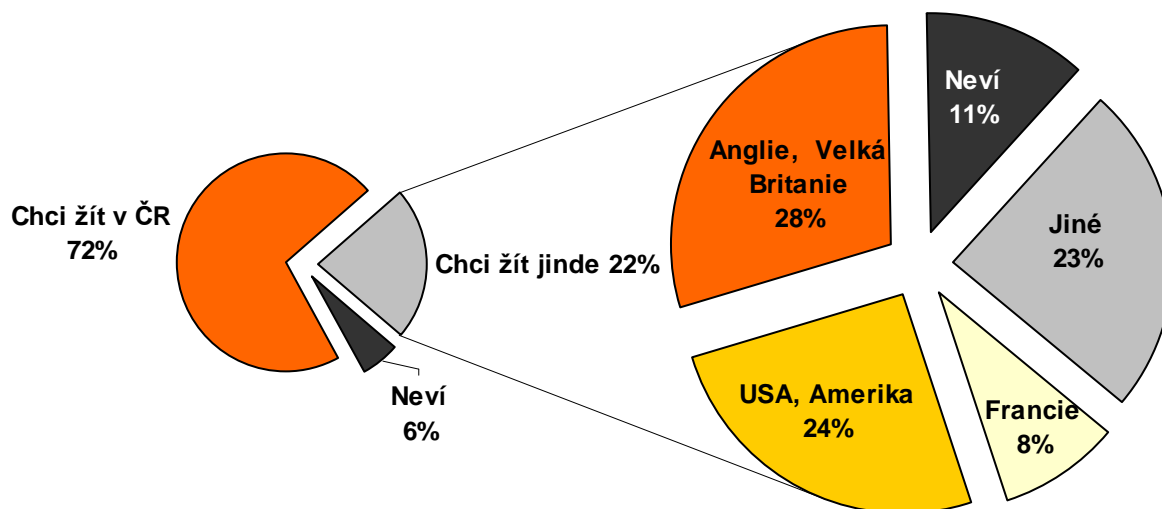
N = 417

Ve tvých představách, jaká by měla Česká republika být? Napadá tě ještě něco jiného?

NĚČTĚTE - SPONTÁNNÍ ODPOVĚĎ. ZAZNAMENEJTE PRVNÍ ODPOVĚĎ ODDĚLENĚ.
ÚDAJE V %.

Při představách, jaká by měla naše země v budoucnosti být, zdůrazňují děti nejčastěji absenci násilí a kriminality (30 %) a čisté životní prostředí (25 %). Na třetím místě, s větším odstupem, uvádí lepší ekonomickou situaci (16 %).

11.7. Záměr nadále žít v ČR nebo úmysl přestěhovat se jinam

Až vyrosteš, chceš žít nadále v České republice nebo se chceš přestěhovat jinam?

N = 417

POUZE PRO DĚTI, KTERÉ UVEDLY "CHCI ŽÍT JINDE": Ve které zemi bys chtěl(a) žít?

Prosím, řekni mi tu, které dáváš přednost?

N = 90

Téměř tři čtvrtiny dětí chtějí žít v dospělosti v České republice (72 %). Ty, které se chtějí přestěhovat, nejčastěji směřují do Velké Británie a do USA.